

1954

**TMMOB
ELEKTRİK MÜHENDİSLERİ ODASI
İZMİR ŞUBESİ BÜLTENİ
YIL:11 SAYI:101 EYLÜL/1998**

Ayda bir çıkar.
Elektrik Mühendisleri Odası İzmir
Şubesi Üyelerine Ücretsiz Yollarır.

Elektrik Mühendisleri Odası
İzmir Şubesi Adına Sahibi:
M.Macit MUTAF

Yazı İşleri Sorumlusu:
Mehmet GÜZEL

Yayın Komisyonu:
Ayşegül AKÇAY
Anıl ARIKAN
Lütfi BUYURAL
Seyhun DALGIÇ
Sedat GÜLŞEN
Işıl İNKAYA
Özgür TAMER
Tarkan TEKCAN
Özcan UĞURLU

Yazışma Adresi:

EMO İzmir Şubesi
1337 Sok. No:16 K:8 Çankaya - İZMİR
Tel/Fax: (0232) 489 34 35
emo.izmir1@service.raksnet.com.tr

EMO İzmir Şubesi Bülteninde
yayınlanan her türlü haber ve yazı izin almak
koşulu ile kullanılabilir.
Yayınlanan yazılardan yazarları sorumludur.

Reklam Bedelleri:

Arka dış kapak (Renkli): 110 Milyon TL.
Ön iç kapak (Renkli): 90 Milyon TL.
Ön iç kapak-2 (renkli): 85 Milyon TL.
Arka iç kapak (Renkli): 85 Milyon TL.
İç sayfalar:
Tam sayfa (Renkli): 52 Milyon TL.
Tam sayfa (Siyah/Beyaz): 45 Milyon TL.
1/2 sayfa (Siyah/Beyaz): 23 Milyon TL.
1/4 sayfa (Siyah/Beyaz): 12 Milyon TL.

Grafik Tasarım & Uygulama
Aytül UÇAR

Basım Tarihi: 09.09.1998

Basıldığı Yer:

PROGRAMA TANITIM HİZMETLERİ LTD.ŞTİ.
Tel : 0.232.458 83 53 Faks:0.232.449 01 33

MERHABA,

EBİTO'98 Elektrik, Elektronik, Bilgisayar, Otomasyon ve Telekomünikasyon Fuarı, 67. İzmir Enternasyonal Fuar alanı içerisinde 27 Ağustos 1998 tarihinde açıldı. Toplam 80 firmanın katıldığı organizasyon EMO İzmir Şubesi ve Tunajans ortak çalışmasıyla gerçekleştirildi. 27 Ağustos-3 Eylül tarihleri arasında saat 14.00-18.00 arası özel ziyaretçi girişine ayrılan fuarda, bu saatler arasında Şubemiz tarafından düzenlenen eğitimlere yer verildi. Bu süre boyunca toplam 9 adet eğitim gerçekleştirildi. Önümüzdeki sayılarda bu eğitimler ile ilgili teknik yazıları sayfalarımız arasında bulabileceksiniz.

Bilim çağını yaşıyoruz. Büyük bir ivme ile gelişen teknolojiye seyirci kalmanın hatta izleyememenin eksikliğinin duyulmasını ve gelecek yıllarda daha da zenginleşecek sektörel etkinliklerimize tüm üyelerimizin katılmasını umuyoruz.

Bültenimizin en genç sayfası **AĞA TAKILANLAR**'da bu ay bazı arama motorları ve bu sitelerin kullanımıyla ilgili ipuçları var. **BİLGİSAYAR SAYFASI**'nda da klavyenin kullanımı ve Windows işletim sisteminin yine klavye üzerinden kısayol komutlarının kullanımını bulabileceksiniz.

Geçen ay ilk bölümünü yayınladığımız, 90-91 ve 92-93 yıllarında EMO İzmir Şubesi Yönetim Kurulu Üyeliği ve Başkanlığı yapan Nihat ÖZGÜL'ün ölümünün 5. yılında, anısına düzenlenen ve Harb-İş Eğitim Uzmanı İsmail Hakkı KURT'un gerçekleştirdiği **"TEKNOLOJİK DEĞİŞİM VE SOSYAL YAŞAMDA YARATTIĞI SORUNLAR"** başlıklı söyleşinin ikinci ve son bölümü yine **SÖYLEŞİ** sayfalarımızda.

Bültenimizin 100. sayıya ulaşması nedeniyle duyurusunu yaptığımız makale yarışmasına gönderdiği teknik makalesiyle katkıda bulunan Şubemiz eski Yönetim Kurulu Başkan Yardımcısı, Türk Telekom İzmir Santraller Grup Başmühendisi Alpaslan GÜZELİŞ'in yazısı 23. sayfamızda. Makalesinin başlığı **NO7 VE YENİ ŞEBEKELER**, ilgilienlere.

Kütüphanemizden bulabileceğiniz periyodik yayınlardan biri olan IEEE SPECTRUM dergisinden çevirisi yapılan **PİLLERİN GERİ DÖNÜŞÜMÜ**'nde pillerin yapısı, biling-sizce atılan pillerin nelere yolaçabileceği, bu konuyla ilgili örgütlenen kuruluşların çalışmaları, zehirli metal problemini ortadan tamamen kaldıracak yeni teknolojiler ve daha pek çok ilgi çekici konu anlatılıyor.

BÖLGEMİZ SANAYİ KULUŞLARI'nda **EMİ Elektrik** kendini tanıtıyor. **SİVİL TOPLUM KURULUŞLARI** sayfamızda ise 1 Eylül Dünya Barış Günü için "daha da geç olmadan" sloganlarıyla barış çağrılarının yapıldığı, mitinglerin düzenlendiği şu günlerde **İZMİR SAVAŞ KARŞITLARI DERNEĞİ**'ni tanıtmayı uygun gördük. Yine tam da şu günlerde kırık tüfek logolarıyla onların da "savaşlar olmasın, insanlar ölmesin" diyen sesleri duyulsun istedik.

Geçen ay çeşitli nedenlerden dolayı yayınlamadığımız **HUKUK** köşesinde Şubemiz Avukatı Zeki İŞLEKEL hukuk kavramının tarihsel ve toplumsal gelişimini ilginç benzetmelerle inceliyor. Böyle bir giriş yaparak hukukun toplumsal işlevini ve yerini vurgulayarak TEDAŞ dağıtım müesseselerinin özelleştirilmesindeki sorunları oldukça basit ve ilgi çekici bir anlatımla gözler önüne seriyor.

Eylül '88'de ilk merhabası ile yayın yaşantısına başlayan EMO İzmir Şubesi Bülteni, 10 yıl sonra Eylül sayısı ile 11.yılı ve 101. sayısına ulaştı. Bülten bu güne kadar katkı koyanlara bir kez daha en içten teşekkürler.

Dostça paylaşımlarınız hiç eksilmesin. Dostça kalın.

AKKUYU, KARA KOYUN

Çöplüklerin havaya uçtuğu, trafik kazalarında rekorların kırıldığı, koca bir kentin havaya uçmaktan şimdilik kurtulduğu, ihmalleri tanker facialarının yaşandığı, doğalgaz patlamalarının doğal ölüm nedenlerinden sayıldığı, yanacak ağaç kalmayınca kadar orman yangınlarının devam ettiği bir ülkede büyüklerimiz bizleri yeni bir "kurtarıcıyla" tanıştırmaya çalışıyor.

Yukarıdan aşağıya tamamen siyasal nedenlerle yaygınlaştırılan "karanlık" senaryoların arkasından çözüm açıklandı; NÜKLEER SANTRAL. Yeni sihirli değneğimiz. Ona sahip olunca hem dünyada saygın uluslar arasında yer alıp düşmanlarımızı bu güçle hizay getirecek hem de enerji sorunumuza çözüm bulacağız.

17 Aralık 1996 tarihinde uluslararası ihaleye çıkararak startı verilen nükleer programın ilk santrali Akkuyu. Uygun yer olarak seçilm nedenlerinden biri ilginç; "bölge nüfus yoğunluğunun düşüklüğü". Bu, dünyadaki en riskli yatırım olduğundan, hiçbir reaktör sigortalamayan sigorta şirketleri için hafifletici bir neden olarak mı, yoksa riskin baştan kabul edildiği bir dürüstlük göstergesi olarak mı önemli bilmiyoruz.

Ulusal kaynakların değerlendirilmesi, alternatif enerji kaynaklarının kullanıma sunulması, enerjinin verimli kullanılması ve kayıpların azaltılması için ciddi bir çalışma içinde bulunmayan TEAŞ, 1998 yılı bütçesine geniş çaplı bir "ulusal aydınlatma programı için ödenek ayırdı.

Nükleer satıcıların aracısı konumuna düşmüş Uluslararası Atom Enerjisi Ajansı (IAEA)'nın '70'li yıllarda 2000 yılı için yaptığı nükleer enerji tahminleri öylesine abartılıydı ki, yalnızca ABD'de 2000 yılına kadar 500 nükleer santral yapılmazsa ülkenin karanlık kalacağı iddia ediliyordu. Bugün ABD'de santral sayısı 111'de kalırken (halkın %65'i bu santrallara karşı), dünya için tahmin edilen nükleer gücün yalnızca %10'u gerçekleştirildi.

Nükleer, geleceğin teknolojisi olarak sunulmasından bu yana bir türlü çözemediği SAĞLIK ve GÜVENLİK sorunları nedeniyle kullanıldığı ülkelerde otuz yıldır tartışılan, on beş yıldır da terkedilmeye başlanan bir teknolojidir. Ancak nükleer lobinin öncülüğünü yapan Fransa ve Kanada ile, siyasal ve askeri nedenlerle Çin, Irak, İsrail, Pakistan, Hindistan, Arjantin gibi (demokrasinin gelişmediği) ülkeleri bu genellemeden ayrı tutuyoruz. Ne yazık ki Türkiye de nükleer tercih konusunda izlediği politikalarla bu ikinci gruba girmektedir.

Ülkemizde, halen bilinen jeotermal enerjinin %3'ü, hidrolik kaynaklarımızın %20'si kullanılmaktadır. Güneş ve rüzgar bakımında çok zengin bir bölgede bulunmamıza rağmen bu potansiyeller ne kullanılmakta ne de kullanılması için bir program bulunmaktadır.

Komşularımız dahil bir çok ülke alternatif enerji kaynaklarıyla ilgili somut sonuçlara ulaşmışken ETKB bu konuda yapılabilecek başvuruları cevapsız bırakmadıklarını söyleyerek izlenen politikayı özetlemektedir.

Akkuyu için teklif veren NPI, AECL ve Westinghouse'un önerdiği santrallarda 1. alternatif için ortalama net çıkış gücü 1400 MW civarındadır. İlk ünitenin (santrallar birden fazla üniteden oluşmaktadır) tahmini devreye alınması 2006 yılı olarak düşünülmektedir. Santralin tamamının gecikme olmaksızın devreye alınması halinde bile, ortalama %7 artışla 41000 MW olacak kurulu gücümüzün katkısı %3.4'ü geçmeyecektir (kayıplar %18'den fazla). İşte önerilen çözüm bu kadar basittir.

Tartışmaları çok uzun sürecek bu nükleer serüvende müteahhit firmaya Eurogold örneği bir kesintiye uğramaması için uluslararası tahkim koşullarının kabul edildiğinin bildirildiği, Çok Taraflı Yatırım Anlaşması (MAI)'nin Anayasa'nın 155. maddesine aykırı olduğundan, hükümetin bu yasal engeli gizlilik yoluyla aşmaya çalıştığı TMMOB İkinci Başkanı Celal Beşiktepe tarafından açıklandı.

Yanıt, Oda üyesi olmayan TEAŞ Nükleer Santrallar Daire Başkanı Lütfi Sarıcı'dan geldi. Sarıcı TMMOB'un nükleer santral yerin mesleki sorunlarla uğraşması gerektiğini söylerken yerden göğe kadar haklıydı. Nükleer santralin mühendislikle ilgisi, kendisini mühendislikle olmayan ilişkisi kadar. Sarıcı; tahkim ve diğer bilgilerin ihaleye katılan firmalara şatname olarak satıldığını, bu nedenle bilgileri "açıklayamayacağını" da açıkladı. Ayrıca IAEA heyetine ev sahipliği yaparken onları Kocatepe Camii'ne (ne alakası varsa götürdüğünü, camiye gören heyet üyelerinin şaşkınlıklarını gizleyemeyerek yapının kim tarafından yapıldığını sorduklarını "Tür mühendis ve mimarları" cevabını alınca hep bir ağızdan "siz o zaman nükleer santral yaparsınız" dediklerini gururla açıkladı.

İşte nükleer çözüm, işte çözümü "bulan" TEAK ve TEAŞ'ın yetkili "kafaları".

Artık akkoyun karakoyun belli olmadan, nükleer kepezelik sona erdirilmelidir.

AKKUYU KARAKUYU OLMADAN !

Mehmet GÜZE

EMO İzmir Şubesi Yönetim Kurulu Yazman Üyesi

"TÜRKİYE'DE İŞKENCE VAR"

1980 yılında yitirdiğimiz Elektrik Yüksek Mühendisi Yüksel LEVENDOĞLU anısına düzenlenen ve İnsan Hakları Vakfı İzmir Temsilcisi Prof. Dr. Veli LÖK tarafından sunulan "Türkiye'de İşkence" konulu söyleşi, üyelerimizin yoğun katılımıyla 10 Ağustos 1998 Pazartesi günü Şube Lokalimizde gerçekleşti.

Prof. Dr. Veli LÖK Vakıf arşivlerinden oluşturduğu bir dia gösterisi beraberinde, kendilerine ulaşan işkence olaylarını aktardı.

Dünyanın her yerinde olduğu gibi Türkiye'de de işkencenin yapıldığının kabul edilmediğini söyleyen Veli LÖK "Vaktümüzde 15 yıl öncesine kadar dayanan, resmi yetkililerce kabul edilmese de işkence yapıldığına dair fotoğraflarla, tıbbi araştırmalarla elde edilmiş veriler var, yani Türkiye'de işkence var." dedi. Kendilerine yapılan başvurular sonucunda Türkiye'de genel olarak; tek ayak üzerinde bekletme, askı, kabadayak, ıslatarak soğutucu önünde bekletme, vücudun hassas yerlerinden elektrik verme, yoğun psikolojik baskı, cinsel organlara darp vb. işkence yöntemlerinin uygulandığını söyledi.

İşkenceye maruz kalan kişilerde en çok ortopedik şikayetlerin görüldüğünü ifade eden Veli LÖK bunun yanısıra sinir, mide-bağırsak, genital sistem, göz rahatsızlıkları, vb. şikayetlerle karşılaştığını, işkence olaylarının tanı aşamasında kanıtlanmasının zorlaştırıldığını, bunun için iz bırakılmamasına özen gösterildiğini söyledi. Ancak son yıllarda kullanılan sintigrafi yöntemiyle 10 yıl öncesine kadar dayanan darp izlerinin kanıtlanabildiğini sözlerine ekledi.

ÇOCUKLARIMIZ BİLGİSAYAR ÖĞRENİYOR

Geçtiğimiz yıl eğitim programında alıp, uygulamaya başladığımız "çocuklar için bilgisayar kursu" bu yıl da yoğun katılım ile gerçekleşiyor. 1998 yılı birinci grup **Temel Bilgisayar Kursu** 28.07.1998 Salı günü başladı. Toplam süresi 24 saat olan kursta, yaşları 9 ile 14 arasında değişen 9 öğrenci eğitim görüyor. Kurs Salı ve Cuma günleri, 13.00-16.00 saatleri arasında Elektrik-Elektronik Mühendisi Ceren YAZGAN tarafından Eğitim Merkezi'nde verilmekte. Her öğrencinin birer bilgisayar kullandığı kursun eğitim konuları; bilgisayarın yapısı (yazılım-donanım), Windows 95 İşletim Sistemi ve Word 7.0 olarak belirlendi. Eğitim bedelli kişi başına 6.000.000 TL. olan kursa katılım için EMO Eğitim Merkezi'nin 421 35 45 numaralı telefonundan önkayıtları yapabilirsiniz.

1998 YILI İNŞAAT VE TESİSAT BİRİM FİYATLARI DÜZELTMELERİ

Bayındırlık ve İskan Bakanlığı Yüksek Fen Kurulu Başkanlığı "1998 yılı İnşaat ve Tesisat Birim Fiyatları'na ek Elektrik Tesisatı, Doğru ve Yanlış Cetvel'i aşağıdaki gibidir.

ELEKTRİK TESİSATI DOĞRU YANLIŞ CETVELİ

Sayı:	Sayfa No:	Poz No:	Yanlış:	Doğru:
14	7	818.306	-	1.800.000.-
14	7	808.307	-	2.250.000.-

1999 AJANDASI BASILIYOR

Bu yıl EMO Ajandası; EMO Ankara Şubesi tarafından hazırlanıyor. Ajandanın teknik bölümüne katkı ve önerilerinizi bekliyoruz.

EMO İZMİR ŞUBESİ Tel-Faks: 489 34 35

**"ÜYE AİDATLARINIZI
ŞUBEMİZDEN KREDİ
KARTINIZLA ÖDEYEBİLİRSİNİZ"**

EMO İzmir Şubesi Tel: 489 34 35

KOMİSYONLAR... KOMİSYONLAR...

ENERJİ KOMİSYONU

Enerji Komisyonu 10.03.1998-25.06.1998 tarihleri arasında beş kez toplandı. Yapılan toplantılarda alınan kararlar gereği;

• Otoprodüktör gruplarının kurulması ile ilgili olarak günümüze kadar yayınlanmış olan yasal mevzuat araştırılmış ve bunlar toplanarak bilgi arşivi oluşturulmuştur.

• 21.05.1998 tarihinde ilimizde yapılan Ege Bölgesi Enerji Forumu ile ilgili çalışmalar yürütülmüş, Forum'da EMO İzmir Şubesi adına sunulan rapor hazırlanmıştır.

• 28.03.1998 tarihinde Muğla'da yapılan Rüzgar Enerjisi Sempozyumu izlenmiştir.

Ayrıca;

• Alaçatı Rüzgar Santrali'nin ürettiği harmonik sorunlarının araştırılması kararlaştırılmıştır.

• Rüzgar enerjisinin yatırım maliyetlerinin ve enerji satış fiyatlarının araştırılması konusunda görevlendirmeler yapılmıştır.

• Alaçatı Rüzgar Santrali'nin yasal durumunun araştırılması çalışmaları sürdürülmektedir.

ASANSÖR KOMİSYONU

13.08.1998 tarihinde ilk toplantısını yaparak yeni dönem çalışmalarına başlayan Asansör Komisyonu bugüne kadar yedi toplantı yapmıştır. Toplantılarda ağırlıklı olarak;

• Asansör avan ve uygulama projeleri,

• Asansör denetimleri,

• Asansör sektörünün sorunları

Görüşülmüştür. Asansör projelerindeki farklı uygulamaların giderilmesi amacıyla proje standartları gözden geçirilerek sonuçları Asansör SMM üyelere duyurulacaktır.

• Asansör denetimlerindeki sorunlar ve bu sorunların giderilmesiyle ilgili çalışmalar sürdürülmektedir.

SMM KOMİSYONU

23.Dönemin ilk toplantısını 18.03.1998 tarihinde gerçekleştiren SMM Komisyonu, bugüne kadar altı kez toplanmıştır. 16 üyesi bulunan Komisyon çalışma programını aşağıdaki başlıklar altında toplamış ve alt çalışma gruplarını oluşturmuştur.

• TUS uygulamaları,

• Tip projelerin yenilenmesi ve gerçekleştirilmesi

• Asgari ücretler,

• Proje standartlarının uygulanması ve geliştirilmesi,

• Eğitim çalışmaları

• OMDU çalışmaları,

• İşletme sorumluluğu,

• Kamu kurumları ile ilişkiler,

• Tesislerin yetkili kişilerce yapılması.

Toplantılarına 15 günlük periyotlar halinde devam eden Komisyon, işletme sorumluluğu ve TUS uygulamaları ile ilgili çalışmalar yapmıştır.

• İşletme sorumluluğu ile ilgili aşağıdaki konularda eğitim verilmesine;

• Tip sözleşmelerin tanıtımı, manevralar, trafolar/kablolar, ayırıcı/kesiciler, sekonder koruma/röleler, topraklama, tarifeler/iş hukuku, ilk yardım,

• Eğitimlerin zorunlu hale getirilmesinin sağlanmasına,

• Sözleşmelerdeki maddelerin tekrar irdelenmesine,

• Oda tarafından hizmetin yürütülmesinin denetlenmesine (kesilen faturaların denetimi, hizmete ilişkin işverene verilen raporların incelenmesi, zaman zaman iş mahalinde yapılacak kontroller, vs.),

• İşletme sorumluluğu hizmet sayısının değerlendirilmesine,

• İşletme sorumluluğunun yaygınlaştırılarak ülke çapında uygulanmasının sağlanmasına,

• Bu konuda iş güvenliği müfettişlerinin yaptırımının sağlanması için çalışma yapılmasına karar verilmiştir.

Komisyonunda TUS uygulamaları ve kontenjanı ile ilgili çalışmalar devam etmekle birlikte TUS puanlamasında meslekte geçen her yıl için 30 puan, SMM olarak geçen her yıl için 50 puan eklenmesi karan alınmıştır.

Oda en az ücret tarifelerinin 2. yarı yılda da devam ettiğini belirten Merkez kararına karşılık AG tesisleri için geçerli olmak üzere, bölge kat sayısının 1.4 olarak belirlenmesini istemiş ve 1 Eylül 1998 tarihinden itibaren uygulamanın başlatılması Şube ve Oda Yönetim Kurulu tarafından kabul edilmiştir.

EMO İZMİR ŞUBESİ BÜLTENİ 100. SAYI MAKALE YARIŞMASI SONUÇLANDI

Şube Bültenimizin 100. Sayıya ulaşması dolayısıyla düzenlediğimiz 100. SAYI MAKALE YARIŞMASI sonuçlandı. EMO Onur Kurulu Üyesi Avni GÜNDÜZ'ün yazdığı ve "DAHA İYİYE DAHA GÜZELE" başlıklı makale Yayın Komisyonu tarafından birinci seçilerek geçen sayımızda Başyazı olarak sizlere ulaştı. Yayın Komisyonu'na ulaşan tüm yazılar Bültenimizde yayınlanmaya devam edecektir.

Makaleleriyle yarışmaya destek veren tüm üyelerimize teşekkür ediyoruz.

100. Sayı
Makale Yarışması
Ödül Töreni-Kokteyli
24 Eylül 1998 Saat: 19.00
EMO İzmir Şubesi Lokali
Bülteninde değerlendirileceği kokteyle tüm
üyelerimiz davetlidir."

YAPI, TESİS VE ONARIM İŞLERİ İHALELERİNE KATILMA YÖNETMELİĞİNDE DEĞİŞİKLİK YAPILMASI HAKKINDA YÖNETMELİK

Bayındırlık ve İskan Bakanlığı'ndan:

Madde 1-28.3.1981 tarihli ve 17293 sayılı Resmi Gazete'de yayımlanan Yapı, Tesis ve Onarım İşleri İhalelerine Katılma Yönetmeliği'nin değişik 9. Maddesi aşağıdaki şekilde değiştirilmiştir.

"Madde 9-Müteahhitlik karneleri satılamaz, kiraya verilemez ve aşağıdaki şartlar dışında başkalarına devredilemez.

Müteahhit karneleri, Türk Ticaret Kanunu'na göre kurulmuş ve müteahhitlik işi yapan şirketlere, karne sahibinin şirkete ortak olması koşuluyla devredilebilir. Bu halde karne, şirket adına tanzim olunur. Karnesini bu şekilde devredene ikinci bir karne verilmez.

Karnesini devreden;

a) Sermayesi paylara bölünmemiş şirketlerde kolektif şirket ortağı veya komandit şirket komandite ortağı olmasıyla birlikte şirket sermayesinin en az %10 miktarına sahip bulunması ve bu sahipliğini noter tasdikli ortaklık işlem belgesi ve şirketin noter tasdikli karar örneği ile kanıtlanması zorunludur.

b) Sermayesi paylara bölünmüş şirketlerde limited şirket müdürü, anonim şirket yönetim kurulu başkanı veya yönetim kurulu üyesi ve genel müdürü veya murahhas üyesi göreviyle birlikte şirket ortağı olması ve şirket sermayesinin en az %10 payına tekabül eden paya ortak olmak ve noter tasdikli ortaklık işlem belgesi ve şirketin noter tasdikli karar örneği ile kanıtlanması zorunludur. Bu paylar yazılı olmalıdır.

Karnesini devreden ve yukarıda belirtilen görevleri üstlenen kişinin müteahhitlik işi yapan şirkette fiili olarak bizzat çalışması zorunlu olup, yıllık kazancı; kişi kamu kurumundan ayrılmış ise, kamu kurumundaki görevinin yıllık kazancına veya özel kurumlarda çalışan kişinin kamu kurumlarındaki aynı hizmet süresine sahip görevlilere ait yıllık kazancına tekabül eden miktardan az olamaz. Bu işlemler noter onaylı sözleşme veya maaş bordroları ile belgelenmek zorundadır.

Karnesini devreden kişilere ait müteahhitlik karnesinin bu Yönetmelikte yazılı sebeplerle iptali halinde, şirket karnesi de iptal edilir.

Karne devralmak isteyen şirketin müteahhitlik işi yapım yapamayacağı konusunda "şirket yeterliliği" incelenmesi Bakanlıkça belirlenen usuller doğrultusunda yapılır. Bu inceleme; şirketin iş bitirme bilgileri, şirketin sermayesi ve aktif durumu, banka kredi imkanları, şirket personeli, araç durumu vs. bilgiler esas alınarak yapılır. Yönetmeliğin 8. Maddesinin I ve II numaralı bentlerinde belirtilen resmi veya özel iş bitirme tutarlarının son 25 yıl içinde bitirilen işlerin toplamı, şirketin devralmak istediği karne grubunun alt tutarının en az %5'i kadar olması gerekmektedir.

Karne devreden kişi veya devralan şirketler bu hususları içeren örnek 7 ve örnek 8'deki formlara uygun, muvaffakatname ve taahhütname vermek zorundadırlar. Bu belgelerdeki imzalara ait noterden tasdikli örneklerin taahhütnameye eklenmiş olması da

• şarttır.

• Şirketin tüzel kişiliğinin ortadan kalkması halinde (cebri tasfite hariç olmak üzere) ortaklık payları ortaklara iade edilebiliyorsa; karne, payına karşılık karneyi şirkete sermaye olarak koyan ortağa verilir.

• Karnesini devrettiği şirkete ortak olmadığı ve fiilen çalışmadığı tespit edilen kişilerin ve bu karneyi devralan şirketlerin karneleri iptal edilir ve yenilenmez.

• Yönetmelikte belirtilen hususlara uygun olmayan devirlerin, Yönetmeliğin yayımı tarihinden itibaren 6 ay içinde bu Yönetmeliğe uygun hale getirilmesi gerekir. Uygun hale getirilemeyenler iptal olunur.

• Bayındırlık ve İskan Bakanlığı tarafından, karne devralan şirketlerde bu hususta her zaman inceleme yapılabilir."

• **Madde 2** - Aynı Yönetmelikte geçen "Yapı ve Tesis İşlerinden Sorumlu Teknik Müdür" ibareleri yürürlükten kaldırılmıştır.

• **Madde 3** - Aynı Yönetmeliğin eki "örnek 7" ve "örnek 8" ekteki şekilde değiştirilmiştir.

• **Madde 4** - Bu Yönetmelik yayımı tarihinde yürürlüğe girer.

• **Madde 5** - Bu Yönetmeliği Bayındırlık ve İskan Bakanı yürütür.

RESMİ GAZETE'DEN

• **6 Ağustos 1998 (23425)**-TS HD 21.15 Kablo-Polivinil Klorür Yalıtımlı-Beyan gerilimi en çok 450/750 V olan,

Bölüm 12: Isıya dayanıklı bükülen kablolar.

• **6 Ağustos 1998 (23425)**-TS EN 115 Yürüyen merdivenler ve yürüyen bantlar-Güvenlik kuralları konstrüksiyon ve tesisatı için.

• **7 Ağustos 1998 (23426)**-Yapı, Tesis ve Onarım İşleri İhalelerine Katılma Yönetmeliğinde Değişiklik Yapılması Hakkında Yönetmelik.

• **15 Ağustos 1998 (23434)**-Enerji Şurası çalışma usul ve esasları hakkındaki yönetmelik.

• **18 Ağustos 1998 (23437)**-TS HD 21.15 Kablo-Polivinil Klorür Yalıtımlı-Beyan gerilimi en çok 450/750 V olan,

Bölüm 10: Uzatılabilir uçlar.

• **20 Ağustos 1998 (23439)**-TS 9845 HD 5861-Beyan gerilimi 750 V' u geçmeyen mineral yalıtımlı kablolar.

Bölüm 1:Kablolar.

• **27 Ağustos 1998 (23446)**-TS 4788 EN 60335-2-15 "Güvenlik Kuralları-Ev ve benzeri yerlerde kullanılan elektrikli cihazlar için. Bölüm 2.15-Sıvı ısıtma cihazları için özel kurallar.

• **29 Ağustos 1998 (23448)**-Türkiye Elektrik Üretim İletim AŞ (TEAŞ) Genel Müdürlüğü Yüklenici ve Müşteriler Yönetmeliği.

geziyoruz... geziyoruz... geziyoruz...

BOZDAĞ-GÖLCÜK

26-27 Eylül 1998

Gumartesi-Pazar

7.500.000 TL. (Ulaşım ve YP Konaklama)

Ayrıntılı Bilgi İçin EMO Eğitim Merkezi

Tel: 421 35 45

EBİTO '98

67 yıldan bu yana, her yıl milyonlarca kişi tarafından ziyaret edilen İzmir Enternasyonal Fuarı içinde bu yıl ilk kez elektrik, elektronik, telekomünikasyon, otomasyon ve bilgisayar sektörleri buluştu.

Önceki yıllarda yapılan çalışmalarda sektöre ayrılan alanın azlığı, firma veya ürün uygunluğuna dikkat edilmemesi gibi nedenlerle katılımcıların beklentileri tam olarak yerine getirilememektedir. Yaşanan sorunların giderilerek elektrik, elektronik, telekomünikasyon, otomasyon ve bilgisayar sektörlerinin biraraya getirilmesi amacı ile Elektrik Mühendisleri Odası İzmir Şubesi ve Tunajans işbirliği ile İEF içinde toplam 1791m²'lik iki alanın ayrılması sağlandı.

Bu yıl İEF'nin "genel fuar" yapısı içinde 13 ve 14 no'lu sergi salonlarında sadece sektörümüze yönelik "uzmanlık fuarı" ortamı yaratılmış, bir sektörel fuarda bulunabilecek tüm hizmetler bu işbirliği çerçevesinde katılımcılara sunulmuştur.

EBİTO '98 organizasyonunda 27 Ağustos-3 Eylül 1998 tarihleri, 14.⁰⁰-18.⁰⁰ saatleri arasında profesyonel ziyaretçi girişi, özel davetiye uygulaması, mesleki seminerler ile ihtisasa yönelik etkinliklere ağırlık verilmiştir.

27 Ağustos Salı günü yapılan EBİTO '98 açılışı Devlet Bakanı **İşıl Saygın**, Vali Yardımcısı **Ramazan Urgançioğlu**, EÜ Mühendislik Fakültesi Dekanı ve EÜ Mühendislik Fakültesi Elektrik-Elektronik Mühendisliği bölüm Başkanı Prof. Dr. **Metin Çolak**, DEÜ Mühendislik Fakültesi Elektrik-elektronik Mühendisliği Bölüm Başkanı Prof. Dr. **Kemal Özmeimet**, EÜ İletişim Fakültesi Halkla İlişkiler ve Tanıtım Bölüm Başkanı **A. Bülent Gökşel**, TÜBİTAK-MAM Ulusal Metroloji

EMO İzmir Şubesi Yönetim Kurulu Başkanı M. Macit MUTAF

EBİTO '98'in açılışını Devlet Bakanı İşıl Saygın ve İzmir Vali Yardımcısı Ramazan Urgançioğlu gerçekleştirdi.

EMO İzmir Şubesi standı.

Enstitüsü Müdürü Doç. Dr. **Hüseyin Uğur**, TEDAŞ İzmir Müessese Müdürü **Cengiz Ündeoğlu**, TEDAŞ Manisa Müessese Müdürü **Resul İnci**, TMMOB İKK Sekreteri **Kazım Umdular**, MMO İzmir Şubesi Başkanı **Doğan Albayrak**, İMO İzmir Şubesi Başkanı **Mehmet Karci**, MO İzmir Şubesi Yönetim Kurulu Sekreteri **Hasan Topal**, EMO İstanbul Şubesi eski Yönetim Kurulu Başkanı **Hüseyin Yeşil** ve EMO İzmir Şubesi üyeleri ve katılımcı firma temsilcilerinin yoğun katılımıyla gerçekleşti.

Tunajans Yönetim Kurulu Başkanı **Fatih Tuna** açılış konuşmasında özetle şunları söyledi;

"Böylesi yoğun bir izleyici kitlesi, katılımcı firmalar açısından imaj yükseltmeye yönelik amaçları itibarıyla önemli ölçüde yarar sağlamakta, bunun yanısıra ilgili kişiler kadar ilgisizlerin de standlarda yoğunluk yaratmaları nedeniyle ticari iletişim açısından beklenen yarar istenen ölçüde temin edilememektedir.

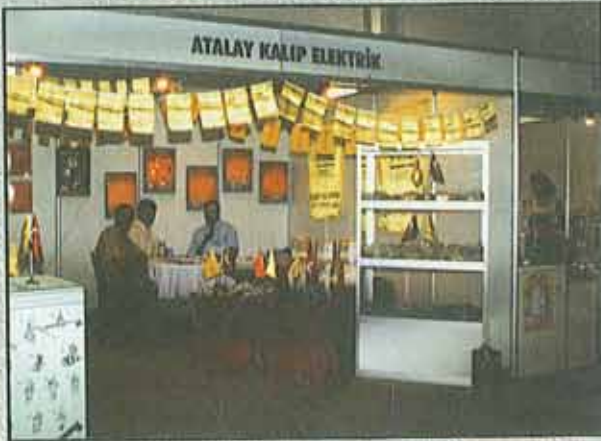
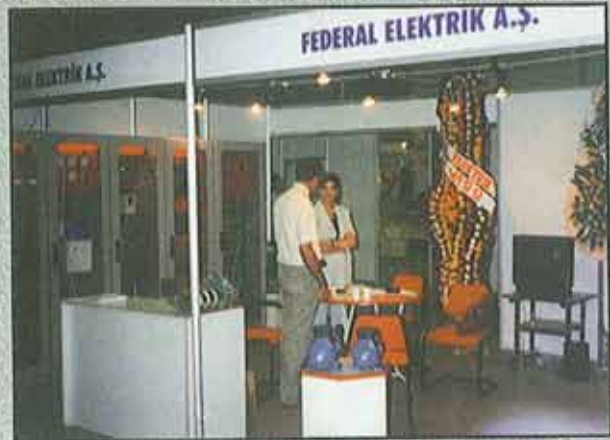
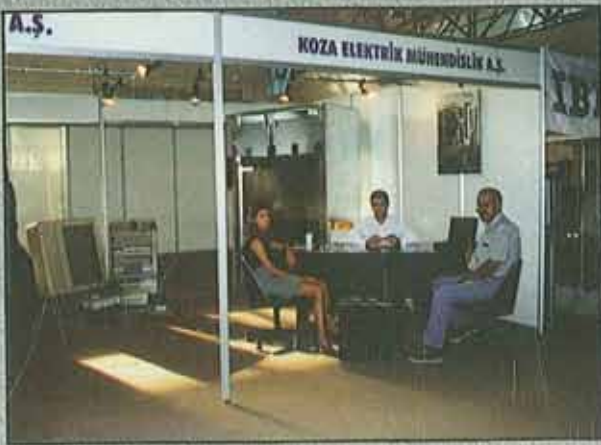
Fuar katılımcılarının ticari iletişime yönelik beklentilerini etkin bir şekilde yerine getirecek organizasyon tipi ise ticari ihtisas fuarlarıdır.

İki ayrı pavyonda sektörün önde gelen 80 firmasının 1000'den fazla marka ile katıldığı bu sergi 27 Ağustos - 3 Eylül tarihlerindeki seminerlerle zenginleştirilecektir.

EBİTO '98 katılımcıları, bir taraftan İEF'in ziyaretçi yoğunluğundan yararlanacak, diğer taraftan da bir "ihtisas fuarının" ziyarete dönük avantajlarını yaşayacaktır.

Değişik bir anlayışla gerçekleştirilen bu organizasyonun bir model teşkil ederek diğer sektörler itibarıyla da uygulama alanı bulacağı ve İEF'in geleceğini olumlu yönde etkileyeceği inancı

taşıyorum.”

EMO İzmir Şubesi Başkanı M.Macit MUTAF'ın açılış konuşması;

“Gerek kurumlar, gerekse ülkeler için teknolojik gelişmelerin izlenmesi ve uygulanmasıyla ilgili kararların hızla ve bilinçli bir şekilde verilmesi gereken bir süreci yaşıyoruz. Bu süreç özellikle uzmanlık alanımıza giren elektrik ve bilişim sektörlerinde daha hızlı gelişmektedir. Ürünlerinden ve hizmetlerinden yalnız sanayinin değil, kuruluşlarda, ofislerde hatta evlerimizde yararlandığımız bilişim sektörünün Türkiye'nin en fazla ziyaretçisine sahip olan İEF'de temsil edilmemesi düşünülemezdi.

Elektrik Mühendisleri Odası olarak bu düşünce ve ilgili firmalardan gelen talepler üzerine Tunajans ile birlikte geliştirdiğimiz projemiz EBİTO '98 olarak somutlanmış bulunuyor.

EBİTO '98'den genel bir görüntü...

EBİTO '98 projesinde bir yandan elektrik, elektronik, otomasyon, telekomünikasyon, ve bilgisayar ürünlerini sergilerken bir yandan da düzenlenen seminerlerle üyelerimizin, sektör çalışanlarının ve ilgililerin bilgilendirilmesi sağlanıyor.

İEF; ziyaretçi sayısı, yer alan firma sayısı, sergilenen ürün sayısı ve kapladığı alanla yalnız İzmir'in değil Türkiye'nin de en kapasiteli fuarı. Ancak son yıllarda İEF'in sanayi boyutunun giderek zayıfladığı, ticarî boyutunun öne çıktığı ve nitelik kaybettiği şeklindeki eleştirileri hepimiz gözlüyoruz.

İşte EBİTO projesinin diğer olumlu yönü de teknoloji tanımına verdiği ağırlıkla İEF'in niteliğinin yükselmesini sağlayacak olmasıdır. Bu değişimin diğer sektörlerle sıçrayacak bir kıvılcım olacağını umuyoruz.

Bir fuar yaratmak gerçekten uzun ve yorucu bir süreç. Bu sürecin başarı ile somutlanmasında emeği geçen EMO İzmir Şubesi, Tunajans, İzfaş ve FTS yönetici ve çalışanlarına teşekkür ediyorum. Elbette bir fuarın en önemli bileşeni katılımcı firmalar. EBİTO '98 gibi ilk denememizde bizlerle birlikte olan elektrik, elektronik, otomasyon ve bilgisayar sektörlerinin seçkin kuruluşlarına çok teşekkür ediyorum.

Fuarın başarılı geçmesini diler, tüm katılımcılara tekrar

teşekkür ederim.”

İzmir Vali Yardımcısı Ramazan URGANCIOĞLU ise artı Türkiye'de, bilimin ve teknolojinin uygulayıcısı değil, üreticisi olunması gerektiğine değinerek EBİTO '98'in gelecek yıllarda da hayata geçirilmesi gerektiği, bunun hem İEF hem de İzmir'e, ayrıca konunun uzmanlarına çok şey katacağını belirtti.

EBİTO '98'in açılışı gerçekleştiren Devlet Bakanı İşıl Saygılı organizasyonun öncülüğünü üstlenen Şubemize ve katkıda bulunanlara teşekkür ederek başladığı konuşmasında, bilim ve teknolojinin önemine ve bu konuda ülkemizin dünyadaki yerini alması gerektiğine vurgu yaparak, atılacak her adımın gelecekte nesillerin önünü açacağını söyledi.

İhtisas Fuarı süresince gerçekleşen ve sonraki sayılarımızda daha geniş yer alacak olan eğitimler şunlardı;

• “Kalite Güvence Sistemleri ve Kalibrasyon”

Fatin YÜCEL (KALDEM) - Doç. Dr. Hüseyin UĞUR (TÜBİTAK-MAM Ulusal Metroloji Enstitüsü Müdürü)

• “Abone Uzaktan Denetimi ve Sayaç Okuma”

Prof. Dr. Osman PALAMUTÇUOĞLU

• “Tronic Computer Sistemleri”

Hakan ARIKAN (Margroup Yönetim Kurulu Başkanı)

• “Üretim Yönetim Bilişim Sistemleri”

Ali DURUL - Gürbüz YÜCEBAĞ (ABC Cedetaş)

• “Aşırı Gerilime Karşı Koruma”

Angel ALVAREZ (DAMEKS)

• “Kesintisiz Güç Kaynakları”

Ünsal ÇAKIR (SESA)

• “Enerji Dağıtımında Modern Sistemler Busbar Teknolojisi”

İlhan DOĞAN - Necdet ŞENTÜRK (ZUCCHINI MODEMAK)

EBİTO'98 seminerleri...

Ayrıca fuar süresince davetiye ile EBİTO'98'i ziyaret eden katılımcılar arasında her gün yapılan çekilişlerde EMO İzmir Şubesi, Tunajans ve bazı katılımcı firmaların armağanları dağıtıldı. Dağıtılan armağanlar arasında hergün bir bilgisayar, bir fotoğraf makinesi, bir walkman ve katılımcı firmaların çeşitli ürünleri yer aldı.

MÜHENDİS ARAYAN FİRMALAR

• **EGE MESLEK YÜKSEK OKULU**, telekomünikasyon programında dijital haberleşme, mikrodalga haberleşmesi, antenler ve radyo dalgı yayınımlı derslerini 2547 Sayılı Yükseköğretim Kanunu'nun 31.maddesine göre ders saati ücreti karşılığında verebilecek elektronik mühendisleri.

(Tel: 0.232.388 75 99 - 373 62 19 Faks: 0.232.388 75 99)

• **BETOYA A.Ş.**, elektrik mühendisleri.

(Fuat GÜNAY-Filiz ARASAN: 373 76 76)

- **BAKIOĞLU HOLDİNG**, elektronik mühendisi. (Seyfi KÖSE: 378 72 70 Faks: 378 84 62)
- **SİMKO AŞ.**, elektronik mühendisi. (Aydın NİŞANCI : 484 14 78)
- **ERE Telekomünikasyon**, Elektrik, elektronik mühendisi. (Bülent ALTUĞLU: 463 87 00)
- **FAAL Elektrik İnşaat**, elektrik mühendisi. (Yalçın AYDIN: 0 236 412 42 53)
- **KLEMSAN Klemans Sanayii**, elektrik-elektronik mühendisi. (İsfendiyar SÖYLER: 479 06 00 - 3Hat)

EĞİTİM MERKEZİ SEMİNER PROGRAMI

8-9-10-11 Eylül 1998 (Saat: 9.30 - 16.30)

"ENDÜSTRİDE OTOMATİK KONTROL VE ÖLÇME TEKNİKLERİ"

Elk.Y. Müh.Malik AVİRAL (ELİMKO)

- Otomatik Kontrol Kavramı ve Formları
 - Mikroislemci Donanımlı Cihazlar
 - PLC-DCS Sistemlerinin Karşılaştırmaları
 - Sıcaklık, Basınç, Seviye, Hız, Debi, Ağırlık, Gaz Analizi Gibi Proses Parametrelerinin Ölçü Kayıt Kontrol Yöntemleri
 - Otomatik Kontrol Sistemlerine Örnek Uygulamalar
- Katılımcılar: Teknik yöneticiler, mühendisler, kısım şefleri, teknisyenler

24 Eylül 1998

"GÜNCEL TRAFİKO TEKNİKLERİ"

Elk.Y. Müh.Ali İÇTENDOĞUŞ (ETİTAŞ)

29 Eylül 1998

"TRAFİKO ÖZ KORUMALARI"

Elk.Y. Müh.Deniz KÜLTÜR

1 Ekim 1998

"OG ŞEBEKELERDE GÜÇ KOMPANZASYONU"

Ahmet ÖZDEMİR

7 Ekim 1998 (Saat: 16.00-18.00)

"KALİTE İÇİN İNSAN KAYNAKLARI YÖNETİMİ"

- Yönetimde Hala Hakimiyetini Sürdüren Taylor Sistemi
 - Japon ve Amerikan Teknikleri
 - Takım Çalışmaları
 - Kalite Kampanyaları
- Katılımcılar: İdari ve teknik yöneticiler, mühendisler, amirler, kısım şefleri, teknisyenler

23 Ekim 1998

"İŞÇİ SAĞLIĞI VE İŞ GÜVENLİĞİ"

Elk.Y. Müh.Ünal TOKTAŞ

24 Ekim 1998

"GENEL ELEKTRİK MOTORLARI"

Elk.Y. Müh.Fatih BODUR

11-12 Kasım 1998

"İSTATİSTİKSEL SÜREÇ KONTROL"

2 Aralık 1998

"SORUN ÇÖZME SEMİNERİ"

PERİYODİK BİLGİSAYAR KURSLARIMIZ DEVAM EDİYOR

WWE I	: Pazartesi-Perşembe 16.00-19.00
WWE II	: Pazartesi-Perşembe 19.00-22.00
WWE III	: Salı-Cuma 16.00-19.00
WWE IV	: Salı-Cuma 19.00-22.00
WWE V	: Cumartesi-Pazar 13.00-16.00
WWE VI	: Cumartesi-Pazar 16.00-19.00
ACAD	: Cumartesi-Pazar 09.00-13.00
C	: Çarşamba

WWE: Windows/Word/Excel-Toplam: 60 Saat 30.000.000 TL.

ACAD: Auto CAD R12-Toplam 40 Saat 22.500.000 TL.

C:C++ Programlama Dili-Toplam: 24 Saat 15.000.000 TL.

PASCAL: Pascal Prog. Dili-Toplam: 24 Saat 15.000.000 TL.

(Üyelerimize %30 indirim uygulanır)

EMO EĞİTİM MERKEZİ

Bilgi İçin Tel: 421 35 45

ÖNCE BARİŞ ŞİMDİ BARİŞ

1 Eylül Dünya Barış Günü.

Çeşitli barış konferanslarının ardından barış yılı ilan edilen 1981'den bu yana her yıl 1 Eylül, barış günü olarak "kutlanıyor".

Bu "kutlama" için alıntılarla değerlendirme yapalım.

"2. Dünya Savaşı sonrası 149 savaşta 23 milyonun üzerinde insan yaşamını yitirdi. 50 milyonun üzerinde insan yerinden oldu. Her 115 kişiden biri yerinden yurdundan edildi."

"Yeryüzünde yaklaşık 45 ülkede fiili savaş var, 40'a yakın ülkede bir biçimde siyasal şiddet sürüyor." Bu sayılar çok önemli.

Yine bugün, bu konuya emek verenler, düşünenler, barış isteyenler biliyorlar ki; 1993 yılında askeri harcamaların yalnızca ¼'ü başka alana kaydırılsaydı, okur-yazarlık oranı artacak, çevre sorunları çözülecek, bağışıklık, temiz su gibi insanlara çok gerekli olan temel gereksinimler karşılanmış olacaktı.

"Savaşta insanlara zarar versin diye yerleştirilen mayınlardan bir tanesi 3 dolara mal olurken, birini ortadan kaldırmak için 1000 dolar gerekiyor."

"Son on yılın savaşlarında 2 milyon çocuk öldü, 4-5 milyon çocuk sakat, 12 milyonu evsiz barksız, 1 milyonu anasız babasız, 10 milyonu ruhsal sıkıntıya maruz kaldı."

Sayın Dr.Füsün SAYEK'in "BARİŞA BİR ŞANS VERİN" panelinin açılış konuşmasında verdiği bilgiler, olup biteni çarpıcı şekilde ortaya koyuyor.

Peki bu acımasız rakamları yıllar geçtikçe yukarılara tırmandıran ne?

1996 yılında 23 trilyon dolar olan dünya GSMH'sinin 18 trilyonu, yani %80'ini gelişmişler, 5 trilyonunu ise dünya nüfusunun %80'ini oluşturan gelişmekte olan ülkeler almıştır.

Son otuz yılda dünya nüfusunun en fakirlerini oluşturan %20'sinin aldığı pay; %2.3'ten %1.4'e inmiş, 1.5 milyar kişi işsiz duruma düşmüştür.

Sınır tanımayan ekonomi, demokratikleşmeyi sağlamamış, milliyetçi ve yerel çatışmalar körüklenmiştir.

Yukarıda kısaca değinilenlerin, "Yeni Dünya Düzeni" yutturmacasının ekonomik rüzgarı "Küreselleşme"nin bir sonucu olduğu bilinmektedir.

Globalleşme ya da küreselleşmenin denge tanımayan biçimde 2000'li yıllarda etkisini gösterecek olması, barıştan yana olmanın

önemini bir kez daha ortaya koymaktadır.

Barış iki biçimde algılanabilir. Ülkeler düzeyinde "barış" ve uluslararası düzeyde "dünya barışı".

Prof. Dr. İonna KUÇURADI'nin bu konuda değerlendirmeleri;

"Temel insan haklarını dile getiren ülkeler, bir ülkedeki çıkarılan yasalarla, kurulan kurumlar ve kuruluşlarla ülkenin koşullarında bütün yurttaşlarının temel haklarını eşit derecede ve onurlu bir şekilde koruma olanağın sürekli sağlıyorsa o ülkede toplumsal özgürlük vardır demektir. Bu koşullar bütününe "barış" adını verebiliriz.

En çok bilinen olgu da, dünya ülkelerinin çoğunda temel kiş haklarının yasal güvence altında olmasına rağmen yurttaşların bu hakları yaşayamamasıdır."

"Devlet ve hükümet başkanları insan onuruna, insan haklarına eşitliğe, barışa, demokrasiye, karşılıklı sorumluluğa ve işbirliğine grupların farklı dinsel ve kültürel değerlerine ve kültürel getirilerine tam saygıya dayanan bir siyasal, ekonomik, etik ve manevi sosyal gelişme kalkınma tasarımına bağlılıklarını dile getiriyorlar.

Serbest pazarın yoksulluktan kurtulma yolu ve barışa götürülen bir yol olarak görülmesinin temelinde "özgürlüklerin" yaygın olarak yanlış anlaşılması bulunuyor. Çünkü serbest pazar, ekonomik gelişmeleri az çok aynı düzeyde ülkelerin ilişkilerinde bugüne işleyebilir; ama ekonomik düzeyleri farklı ülkelerde zengin ile yoksul arasındaki mevcut uçurumu büyütecek ve yeni çatışmalara sürükleyecek görünüyor."

Sayın Yavuz ÖNEN'in 1 Eylül 1994 yılında yaptığı açıklamanın bir bölümünü yineleyelim;

"Barış tüm insanlığın ortak hedefi olsun, barış için mücadelede ulusal ve uluslararası bir dayanışma oluşsun."

Barışa Bir Şans Verin panelinde okunan ve savaşa maruz kalmış bir çocuğun günlüğünden alınan yazı, tüm dünya çocuklarının barış özlemini dile getiriyor;

"Artık havalar iyice soğudu, kuş sesleri duyulmaz oldu. Şimdi yalnızca anasını ya da babasını, kardeşlerini yitiren çocukların ağlamaları duyulabiliyor. Bizler, bir ülkesi ve umudu olmayan çocuklarız. Şimdi ben, uyku uyuyamıyorum, unutmaya çalışıyorum; ama yararı olmuyor. Artık neredeyse hiçbir şey hissetmiyorum. Gözlerimi kapadığımda barışı düşünüyorum."

Barış için bir şey yapmalı.

Barışa bir şans vermeli.

Murat GENÇÖR

Arama Motorları

Bu sayıda ele aldığım konu Internet üstünde belirli konularda çeşitli yöntemlerle arama yapmanıza olanak veren arama motorları. Bu telerin kullanımı ile ilgili verebileceğim ipuçları ise; eğer aradığınız konuyu önceden sınıflandırılmış konular arasında bulabiliyorsanız özellikle buralardan aramayı daraltmayı deneyin, aramaya doğru ekleyeceğiniz her kelime aramanızı daraltacak ve sizi aradığınız konuya daha da yaklaştıracaktır. Aradığınız konuyu tırnak (" ") içine almanız ise arama motorunun sadece tam olarak aradığınız kelimeyi (kelimeleri) bulduğunda listeler (başka bir kelimenin içinde ya da kelimeler ayrı ayrı iken) listelemez. (e-mail:tamer@egenet.com.tr)

☆☆☆

EUROSEEK: <http://www.euroseek.net>

dından da anlaşılacağı gibi Avrupa kökenli bir arama motoru. Türkçe de içinde olmak üzere çeşitli dillerde arama yapma imkanınız var. Anahtar kelimeye göre arama yöntemi ile arama yapıldığında bilgilerin düzenlenmesi oldukça iyi. Fakat bilgileri sınıflandırarak ararken kullanılan arayüz pek kullanıcıya hitap etmiyor. Database'i oldukça geniş her konuda yaptığınız aramalarda doyurucu sonuçlar elde edebilirsiniz.

OTBOT: <http://www.HotBot.com>

eşitli arama yöntemleri ile arama yapılabilen bir arama motoru. Anahtar kelime ya da sınıflandırma yöntemi ile bilgi bulabilirsiniz. Aramaların yanında kullanılan araçların yanlarında kullanabileceğiniz eşitli konularda özelleşmiş arama motorları (e-mail adresleri, sarı sayfalar, iş ilanları gibi) olması aramaya avantaj sağlıyor.

INFOSEEK: <http://www.infoseek.com>

infoseeksm

Bu siteyi de çeşitli arama yöntemleri ile

arayabilirsiniz. Ayrıca özelleşmiş arama motorları da var. Database'i kullanıcıyı tatmin edecek kadar geniş.

ZENSEARCH: <http://www.zensearch.com>

Normal arama motorlarındaki sınıflandırma ve arama özelliklerine ek olarak zen felsefesiyle ilgili çeşitli linkler de içeriyor. Meraklılarına...

MUSICSEARCH: <http://musicsearch.com>

Her tür müzik grubunu ve parçasını bulabileceğiniz bir site.

Aramanızı gruba, şarkıya ya da albüme göre yapabilirsiniz. Fakat bulabileceğiniz tabii ki sadece yasal demolar.

MusicSearch

MusicSearch.com ... The World's Music Is Here!

LYCOS: <http://www.lycos.com>

Sınıflandırma seçenekleri oldukça çeşitli. Oynulardan elektroniğe çeşitli alanlara uzanabiliyorsunuz. Buna rağmen değişik konulardaki arama motorları sınırlı. Yine de oldukça iyi bir site.

YAHOO: <http://www.yahoo.com>

İşte Internet'e yeni başlayanların genellikle ilk bağılandığı meşhur adres. Çok iyi bir sınıflandırma ve en iyi database'lerden biri. Dozajında reklam alarak insanı sıkımsıyorlar. Arama opsiyonu sınırlı fakat kardeş motoru olan altavista ile bu eksiğini takviye ediyor.

ALTAVISTA: <http://www.altavista.digital.com>

Bir başka klasik ise bu adres. Çok geniş bir database'i var. Aradığınız her konudaki bilgiye fazlasıyla ulaşabilirsiniz. Sınıflandırma fonksiyonu çok sınırlı. Anahtar kelime ile yazarken seçenekleri çok daraltmanız önerilir.

FARE İCAD OLDU MERTLİK BOZULDU

Klavyenizi ne kadar etkili kullanıyorsunuz? Windows'un hayatımıza girmesiyle birlikte bilgisayarın temel bir parçası haline gelen fare, işlerimizi büyük ölçüde kolaylaştırıyor. Hele işletim sisteminiz Windows'un bir versiyonuysa iki tıklama ile pencere açıyor, kapatıyor, dosyaları kaydediyor, siliyorsunuz. Peki ya fareye birşey olursa? İsterseniz deneyin, fareden elinizi çekin ve bilgisayarınızı klavyeden idare etmeye çalışın, yalnızca bilgisayarı kapatmak bile büyük bir sorun haline gelecektir. Üstelik her gerekli verinin büyük bir kısmını klavyeden girmek zorundasınız ve birçok işlemi fare ile yapma alışkanlığımız klavyeden fareye sonra tekrar klavyeye dönmeniz sırasında zaman kaybına neden oluyor. Bunların farkında mıydınız?

Kimse kolay kolay, acil durumda ve uygun olmayan bir anda faresi bozulana kadar bunu farketmez. Bizimki bozuldu! Artık klavyeden neler yapabileceğimizi ve Windows 95'in klavyeden nasıl kontrol edildiğini çok iyi biliyoruz. Bu kritik tuşları sizin paylaşmak istedik. Uygun olmayan bir anda farensizin bozulma ihtimaline karşı bizce bu sayfayı saklayın. Yalnızca fareni bozulmasını da beklemeyin, eğer elleriniz klavyenin üzerinde ise klavye kısayollarını kullanın.

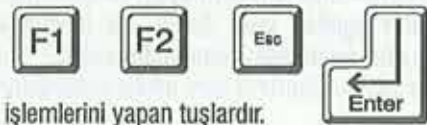
★ ★ ★

Öncelikle

klavyeyi düzgün kullanmayı öğrenmeliyiz.

Klavyede çalışırken

ellerimiz hep klavye üzerinde olmalı, bileklerimiz havaya kaldırmadan parmaklarımızın hareketiyle tuşlara ulaşmalıyız. Klavyedeki tuşlar değişik fonksiyonlara sahiptirler. Ana tuşlar üzerinde gösterilen karakterleri basan tuşlardır. Yardımcı tuşlar **Shift, Control, Alt** gibi tek başlarına bir işlevleri olmayan, diğer tuşlarla kullanıldığında bir takım fonksiyonları gerçekleştiren tuşlardır. Klavye kısayol tuşları özellikle bu yardımcı tuşları kullanarak mouse'la yapabileceğimiz her işlemi klavye yardımıyla gerçekleştirmemizi sağlayacaktır. Bir de fonksiyon tuşları vardır. **F1, F2, ..., Esc, Enter** bazı programlarda özel fonksiyon

işlemlerini yapan tuşlardır.

☑ Klavyeniz 95 klavye ise **Başlat** (start) menüsünü görüntülemek için üzerinde Windows penceresi olan tuşa basmanız yeterli olacaktır. Eğer bir 95 klavyeniz

yoksa bu işlemi **Ctrl+Esc** tuşlarını birlikte kullanarak yapabilirsiniz. Açılan menü üzerinde aşağı ve yukarı yön tuşlarıyla hareket edebilir, sağ yön tuşuyla alt menülere geçiş yapabilirsiniz.

☑ **Enter** tuşu ile üzerine gidip seçtiğiniz bir programı çalıştırırsınız. Eğer birden çok program açıksa, diğer programlar arasında geçiş yapmak için **Alt** ve **Tab** tuşlarını birlikte kullanmanız gerekir.

Parmağınızı **Alt** tuşuna basılı dururken **Tab** tuşuna her bastığınızda ekrandaki pencerede seçili program adı değişir, geçiş yapmak istediğiniz program penceredeyken elinizi tuşlardan çekerseniz bu program ekrana gelir.

☑ Bir programla çalışırken Dosya (file), Düzen (Edit) vb. menülere girmek için **Alt** tuşu ile

birlikte bu menülerde altı çizili olan harfe basmanız yeterli olacaktır.

Örneğin

Alt ve **D** tuşları Dosya menüsünü görüntüler. Yine aşağı yukarı yön tuşları ile menü üzerinde hareketi sağlayabilirsiniz, sağ yön tuşu ile diğer menülere geçiş yapabilirsiniz.

☑ Bir programdan çıkmak için iki yolu vardır; ilki Dosya (File) menüsünden çıkış (exit) üzerine gelip **Enter** tuşuna basmak, daha kolay diğer yol ise **Alt+F4** tuşlarını kullanmak.

Bu bölümdeki ipuçlarımız bu kadar. Sayfamız için düşündüğünüz her öneriyi, eleştiriyi EMO İzmir Şubesi telefon veya faksılarını kullanarak bizlere ulaştırabilirsiniz. Ulaşabileceğiniz elektronik posta adresimiz ise;

e-mail: isil.inkaya@eee.deu.edu.tr

TEKNOLOJİ DEĞİŞİM VE SOSYAL YAŞAMA YARATTIĞI SORUNLAR

İsmail Hakkı KURT (Harb-İş Eğitim Uzmanı)

Neden böyle düşünüyorum?

Ülke olarak kemer sıkıp, sosyal politikalarda düşük ücrete nza österip, eğitime, sağlığa, kültüre az para ayırıp bunun yerine ermaye birikimini beslediğimiz zaman ulaşacağımız varsayılan; lkeler; ABD, Almanya, Japonya gibi gelişmiş ülkeler.

Almanya'nın birleşmiş nüfusunun Türkiye'den fazlalığı 25 milyon kişi kadardır. Japonya 123 milyon, ABD'nin yaklaşık 300 milyon ve Türkiye'nin 64 milyon nüfusu vardır. İki kıyaslama apmak istiyorum:

Dalga geçtiğim sanılmasın ama, birçok geri kalmış ülkede buna enzer sloganlar gördüm, bizde de denir ki; **"Bir Türk dünyaya edeldir."** Türk milletinden olunca insanın hoşuna gidiyor ama erçekten bir Türk'ün dünyaya bedel olduğunu ve Türklerin dünyada imsenin başaramayacağını başaracağını varsayarak muasir nedeniyete ulaşip ulaşamayacağını hesaplamasını yapmak stiyorum. Japonya'nın (kapitalist dünya açısından) dünyanın en rüksek gelişimini gösteren ülke olarak ortalama yıllık büyüme oranı 64.3'tür. 1950-70 arasında ortalama kesintisiz büyüme hızı 611'dir. Türkiye'nin %5.7. Bir Türk dünyaya bedelse, Japonların apamadığını Türkler yapsın ve her yıl kesintisiz %20 büyüsün. (Japonya yaklaşık 18 yıl bunu başarabilmiştir ve kapitalist ekonomisi açısından dünyada bunun başka örneği yoktur. Sosyalist ünyayı dışında tutuyorum, Sovyetler Birliği 1930'lu yıllarda büyük ir gelişme kaydetti.) Bizde 156 milyar dolarlık ekonomi sürekli %20 büyüsün, Japonya da (4.2 trilyon dolarlık bir ekonomi) sürekli %2 büyüsün. 156 milyar dolar sürekli %20 büyürse 30 milyar dolar ıllık katlanarak büyür -ki dünyada böyle bir büyüme yoktur. Japon ekonomisi %1 büyüdüğünde 40, %2 büyüdüğünde 80 milyar dolar ekonomisine katar. Bu süreklilik arzederse yaklaşık olarak 400 yıl sonra iki ülke birbirini yakalar. **Önce alttan başlayarak bizim gibi ilkelere dayatılan sosyal politikayla aslında kalkınma kıyamete ertelenmiş oluyor.** Kimin lehine? Tartışmasız ki merkez ülkeler ehine. Kalkınmanın iki tane yolu var. **Bir;** Bu dünya iş bölümüne ciddi şekilde ve bütün ülkeler düzeyinde bir itiraz yöneltmek, iki; Ücretlerin dünya çapında eşitlenmesi,

1970'li yıllara kadar bütün dünyada uygulanan sosyal oolitikaların temelleri aslında 30'lu yıllarda oturtuldu, kurumsallaşması 40'lı yıllarda, politik icraatları ise 50'li yıllarda yapıldı. 70'li yıllarda dünya ekonomisi bir kriz yaşadı. Bu krizin sonunda, bütün dünyada sosyal politikalar yeniden değişim geçirmeye başladı. **Dünyada; kavga-gürültünün temel nedeninin ara bölüşmek olduğu söylenebilir. Dünya çapındaki sosyal olitika oluşturma nedeni de ekmek bölüşümü kavgasıdır.**

• 1929 yılında 1 Eylül Perşembe günü, ABD Borsası'na giden • vatandaşlar bir sürprizle karşılaştılar. (Böyle bir sürprizi • önümüzdeki yıllarda dünya borsalarında yaşanması çok olası.) • Borsaya gidenler gördüler ki 10 dolarlık hisse senetlerinin fiyatı 1 • sente düşmüş ve sabah başlayan düşüş öğlene doğru • korkunçlaşarak artmıştı! Büyük bir ekonomik krizin çıbanının • patladığı ABD'de, bir öğleden sonra başlayan iflas dalgası, • İngiltere'ye, Almanya'ya, Japonya'ya, Fransa'ya yayıldı ve dünya • ekonomisi toplam 1 yıl içinde reel olarak %50 oranında küçüldü, • büyük bir ekonomik kriz başladı.

• Krizin temel göstergesi büyüme oranlarıdır ve iki biçimde • gözüktür; kriz 1929 yılında büyümenin reel olarak gerilemesi • şeklinde, 70'li yıllarda büyümelerde yavaşlama şeklinde gözüktü. • 1929'da yaşanan ekonomik kriz korkunç bir işsizlik dalgası yarattı, • krizin ikinci göstergesi de işsizliktir. Üçüncü göstergesi ise fiyat • hareketleridir. **Fiyatlar iki tür hareket ederler; ya enflasyonist bir • şekilde yükselirler ya da düşerler.** 1929'da yaşanan büyük • ekonomik kriz ve **"Bu krizi nasıl çözeceğiz?"** sorusu temel • tartışma olmaya başladı. Herkes krizin nedeni konusunda anlaştı; • eksik tüketim! Piyasada kıyamet kadar mal var, stokta mallar • birikmiş, fakat satın alacak insan yok.

• Hepimizin adını sonradan duyduğumuz ve daha sonra "Lord" • ünvanı almış bir iktisatçı **Keynez'in "Eksik bir tüketim olduğuna • göre, bunu çözenin yolu toplam talebi arttırmaktır."** şeklindeki • sözüne karşın **Rozwelt'in "Nasıl?"** sorusuna; **"Çukur kazdın, • çukuru geri doldurtun ve vatandaşın cebine 10 dolar koyun. Bu • piyasadaki satın alma gücünü arttıracaktır."** savını ortaya • atmıştır. **Keynez, matematiksel olarak ispatladı ki, 100 dolar • piyasaya çıktığı zaman talep olarak 990 dolarlık (kendisinden 9.9 • kat daha fazla) bir satın alma gücü yaratır. "100 doları alan kişi • gidip fırından ekmek alacaktır, fırıncı girdilerini satın almak için • tarım sektörüne talepte bulunacaktır. Tarım sektörü; traktör, • traktör; petrol, petrol; bir diğer talepte bulunacaktır ve bu • piyasayı canlandıracaktır."** Paranın nereden bulunacağını yanıtı • ise **"Bir; bu ihtiyaçları karşılamak için sermayeyi vergilendirin, • iki; büyüme oranı kadar açktan para basın. Bu büyümeyi • arttıracak ve pompalayacak ve piyasayı canlandıracaktır."** dedi • ve Hitler, Mussolini, Rozwelt ve Chorchill aynı iktisat politikalarını • uyguladılar.

• Dünyanın GSMH'sinin ücret ve kar gelirlerinden oluştuğu • gerçeğinden hareketle, sorun; kar gelirlerinin ücret gelirlerini • sıkıştırması ve ücret gelirlerinin son derece düşük bir seviyeye • gelmesiyle ekonominin krize girmesiydi. **Keynez'in önerisi ise;**

"**Toplam gelir içerisinde kar gelirlerinin oranını düşürelim, bu kapitalist sistemi kurtaracaktır.**" idi. Bunun için politik önermelerinin birincisi; sermayenin vergilendirilmesi, ikincisi; işsiz olan milyonlarca insana açıktan para ödenmesi yani işsizlik sigortasının ve diğer sigorta sistemlerinin yaygınlaştırılması. (1930'lu yıllara kadar sigorta sisteminin dünyada en gelişkin olduğu İngiltere'de bile sigorta kapsamındaki insan sayısı %30'lar seviyesindeydi.) **Üçüncüsü** de; devletin özel sektörde yatırım yapmadığı alanlara özel sektöre zemin oluşturmak anlamında mutlaka müdahalede bulunması.

Tüm dünyada önce eğitim, sağlık, kültür, tümü paralı yapılmaya ve buraya yapılan yatırımlar kesilmeye başlandı, ardından emeklilik yaşlarıyla ilgili yükseltme çalışmaları başladı. Eskiden bu politikaları uygulayanlara Dünya Bankası ve IMF onay ve para verirdi, sonra bunları yapanlara verilen parayı kesmeye başladı.

1938-1994 yılları arasında Türkiye'de ücretlerin seyri grafikteki gibidir. Hemen tüm dünyada ücretlerin seyri yaklaşıktır. 2.Dünya Savaşı'ndan sonra ücretler yükselmeye başlar, 1970-12 Mart'ta hariç, ücretlerde yükseklik '77'ye kadar devam eder. '77'den sonraysa '89 bahar aylarına kadar ücretlerde müthiş bir düşüş başlar. '89'dan '92'ye kadar yükseliş vardır, '92'den sonra tekrar

müthiş bir düşüş görülür. Bütün keskin dönüşler Türkiye'de ve Türkiye benzeri ülkelerde terör eylemleriyle sağlanabilmektedir; 1977 yılı Türkiye'de terörün, 1992 yılı faili meçhullerin tırmandırıldığı yıllardır. Bütün dünyada (Arjantin, Brezilya, Meksika, vb. geri kalmış ülkeler) süreç bu şekilde yaşanmıştır.

Şimdi yeni bir ücret dalgasına karşı kullanılacak terör unsuru

laik olanla-olmayan çatışmasıdır. Bu bittiği zaman, iddia ediyorum ki kullanılacak olan sosyal yara noktası Alevi-Sunni çatışmasıdır. Bunun hazırlıkları yapılmaktadır. Dikkatli gözler izliyorlardır; nasıl laik olan-olmayan çatışmasının ilk temelleri 1980'lerde atıldı ise, bugünlerde de Alevi-Sunni çatışması için ciddi zeminler oluşturuluyor.

1985 öncesi ve 1985 sonrası olarak dünyadaki sosyal politikaları ayırırsak, '85 öncesi dünya; iki sistemli, iki kutuplu; ABD liderliğinde "**kapitalist**" bir dünya, Sovyetler Birliği liderliğinde "**sosyalist**" bir dünya. Artık dünya tek sistemli ve üç kutuplu bir dünya. **1.kutup**; dünya ekonomisinin %20'sini ve dünya nüfusunun %6.7'sini barındıran **AB** (Avrupa Birliği). **2.kutup**; dünya ekonomisinin %30'unu, nüfusun 6.8'ini oluşturan ve ABD, Meksika ve Kanada'yı içine alan **NAFTA** (Kuzey Amerika Serbest Ticaret Bölgesi). **3. kutup**; **YEN BÖLGESİ** diye adlandırılan Güneydoğu Asya Bölgesi'dir. Japonya, Singapur, Güney Kore ve Tayland bu bölgenin içindedir. Ekonomik büyüklüğün %20'si, nüfusun %4'ü buradadır. Dünyadaki bu üç blok arasında çatışma vardır. Dünya

ekonomisinin yaklaşık %90'ını oluşturan bu üç blokla az önce bahsettiğimiz ulus devletler ciddi şekilde dumura uğruyor.

1917 yılında Sovyetler Birliği "**işçi devleti**" olduğu iddiasını ortaya attı ve bu kapitalist dünyada işçi sınıfına doğru güçlü bir rüzgar estirdi. Bu rüzgar kapitalist dünyada **Keynez**'in refah devletini yani işçiyi rahatlatıcı politikalarını doğurdu. 1917 ile 1985 arası ilk sistem de "**işçiyi rahat yaşatacağız**" iddiasındaydı. 1985 yılında itibaren Sovyetler Birliği işçi devleti olduğu iddiasından vazgeçince kapitalist dünya da sırtında yük olan refah devletinden rahatça kurtulma olanağını buldu ve '85 sonrasında temel amaç artık maksimum kar olmuştur. Turgut Özal'ın Güney Asya gezisi sırasında sarfettiği önemli bir sözü var; "**Bizim ülkeye gelin, çok kalırsınız.**" Tesadüfi olmayan bir sözdü bu; Dünya Bankası da diyordu ki "**Hangi ülke karlılığı garanti altına alırsa, sermaye o ülkeye gidecektir.**"

Sistemin amacı maksimum kar olduğu için her türlü işçi hareketine, sendikaya, gelir arttırıcı harekete karşı müthiş bir direnç gösteriyor. Bir örnek; "**Şeriat istiyoruz.**" diyerek sokağa çıkanlar polislin davranış biçimiyle, "**Sendika istiyoruz.**" diyerek sokağa çıkan memura davranış biçimine dikkat çekmek istiyorum. Bunun tesadüfi olmadığını hatırlatmak için bir örnek daha vermek

istiyorum; Güney Kore'de adalet isteyen öğrencilere karşı polislin tavrı aşağı yukarı Türkiye'deki davranış biçimine benzer, sadece ölümlü olmayacak kadar biraz daha ılımlı. O nedenle bütün dünyada sistem maksimum kar üzerine kurulu olduğu için bunu azaltıcı herşey çok tehlikeli artık.

1985 öncesinde, iki sistemde de genel olarak işçi

örgütlerinde rahatlık ve sisteme güvenip onun bir parçası olma durumu söz konusu idi, "**Hiçbir şekilde bize zarar vermez.**" şeklinde bakıyorlardı. Ama 85 sonrasında bütün yapılar sistemin kendilerine zarar veren yanlarını sorgulayıp, aktif bir yapı geliştiremedikleri için genel olarak tüm dünyada gelirlerde ciddi bir azalma yaşandı. Ulusal çapta örgütlü olan bütün DKÖ'ler ve ücret geliştirici örgütler problemleri çözüyorlardı ve hak elde ediyorlardı. Yine '85 öncesinde sermaye artık uluslararasılaşma boyutunu çok ileri düzeylere taşıdı. Globalleşme, sermaye açısından dünyada çok önemli bir aşama kaydetti.

1980'e kadar bütün dünyada işçi hakları istikrarlı bir biçimde yükseldi. Dolayısıyla sosyal politikalar da ciddi şekilde genişledi ve ücretler lehine bir gelişme kaydetti. Her iki sistem de '85 öncesinde siyasi rakiplerine karşı acımasızdı. İtalya'da 1920'li yıllarda on bin kişi, mitinge giderken kısım kısım öldürüldü. Endonezya'da Suhartu, 1965 yılında gelişen sosyalist ayaklanmayı altmış bin kişiyi öldürerek bastırdıktan sonra iktidara gelmişti. Şili'de Pinoche bir gecede yüz bin kişiyi kesti. Bu sistemlerin sosyal politikaları

sosyal demokrattı. '85 sonrası hem merkez hem çevre ülkelerde işçi haklarına karşı gelişen saldırgan politika, polisiye şiddete taşınmaya başladı.

'85 öncesinde merkezi ülkelerin kendi aralarında hizmet ve sermaye hareketleri serbest dolaşıyordu. Ama eski teknolojileri değerlendirebilmek için çevre ülkelere yüksek gümrük duvarlarıyla korudukları bir sistemi dayatıyorlardı. Oysa '70 krizi öyle bir sonuç yarattı ki mal, hizmet ve sermaye hareketleri tüm dünyada serbestleştirildi. Ama "emek" yani "işgücü" ulusal sınırlar içinde hapsedildi. Emeğin çok küçük bir bölümü için bir rahatlama söz konusuydu o da; yüksek nitelik içeren bilim adamları,, çok özel mühendisler için.

Ulus devlet, her iki sistemin 1985'lere kadar temel yapılarıdır. Ancak artık ulus ötesi şirketler sistemin temel taşıdır. Öyle bir durum oluştu ki, (örneğin; Türkiye'nin milli gelirinden daha çok ciro yapan şirket sayısı 10'un üstündedir -ki Türkiye 180 ülke arasında 50. zengin ülkedir) artık sistemin temel taşları ve bütün politikalar ulus ötesi şirketlerin rahatlığı üzerine dizayn edilmektedir. MAI bunun sadece bir örneği. Bölgesel devletler artık kapitalist sistemin temel taşı olmaya başlamıştır, ulus devlet miadını tamamlamıştır. 1789 Fransız İhtilali'yle birlikte bir gereksinim olarak ortaya çıkmıştır, -

ulus devleti simgeleyen şeyler üç tanedir; (simgesel anlamda bayrak gibi görünse de bunun hiçbir önemi yoktur); **gümrük duvarları, iç hukuk ve ulusal paradır**- bütün dünyada GATT'la birlikte gümrük duvarlarının sıfırlanmasına doğru bir eğilim yaşıyor, aynı oluşum AT'nda var ve bu eğilimi Dünya Bankası ve IMF hızla zorluyor. İç hukuk; ciddi biçimde tek hukuka dönüştürülüyor (MAI yine bunun son örneği ama AB'nde sosyal politikalar hariç ticaret ve iktisatla ilgili bütün hukuk tekleştirilmeye çalışılıyor). Ulusal para; dolar uzun süredir dünya parası ama doların dışında Avrupa için tek para sistemine geçiş süreci var.

Bölgesel devletler merkezde güçlenirken, çevredeyse ulusal, dinsel çatışmaların yoğunlaştığı, küçük kabilelerin bağımsız devletler şeklinde bölündüğü bir bölünme süreci yaşıyor.

Dünya ne tarafa gidecek? Bence ekonomi ne tarafa doğru akıyorsa, dünya da o tarafa doğru akacaktır.

Kısaca 20. yy biterken, aslında 20. yy boyunca kazanılmış insan haklarına (iktisadi, sosyal, siyasal, vb...)Dünya Bankası merkezli çok ciddi bir saldırı olduğunu ve bu saldırının yaklaşık olarak 1990'lı yıllara kadar kazanım elde ettiğini, 1990'lı yıllardan itibaren Avrupa'da başta olmak üzere trendin tekrar kazanımların geri dönmesi şekline döndüğünü söylemek, sanırım 20. yy'ı özetler.

ÖZİŞİK

TİCARET KOLL ŞTİ.

Faruk ÇABUK - Feridun ÇABUK

"TOPTAN ELEKTRİK VE AYDINLATMA MALZEMELERİ"

PHILIPS

"Her türlü ampul ve armatür çeşitleri"

VI-KO • EMFA • VEKSAN

KLAS KABLO • DEMİRBAĞ

UNEX KABLO KANALLARI

OSRAM • SIEMENS • PELSAN

ÖRNEK KLEMENS • CEMDAĞ

Merkez : 1317 Sk. Kantarcıoğlu Han.No: 12-13 **Tel:** 0.232.483 78 49 - 425 70 74 **Fax:** 0.232.489 90 60 Çankaya - İZMİR

Şube : Hacı Mehmet Merdar İş Mrk. 1203/4 Sk. No:9/07 **Tel:** 0.232.469 60 27-469 70 75 Yenişehir- İZMİR

NO7 VE YENİ ŞEBEKELER

Türk Telekom şebekesinde NO7 projesi uygulaması %70 ler düzeyine çıkmıştır. Uzun yıllar gündemde olmasına rağmen, geçikmeli de olsa uygulaması başlayan iki önemli konu NO7 ve ISDN'dir.

NO7 niçin bu kadar önemli, bunu vurgulayabilmek için haberleşmenin tarihini kısaca hatırlatmakta yarar vardır.

İnsanlık tarihinde telgrafın bulunmasına kadar geçen milyonlarca yıllık sürede, insanlar düşünerek ürettikleri bilgileri ancak seslerinin menzili dahilinde iletebiliyorlardı; yazının ardından kağıdın bulunuşu bilginin üretiminin ve uzak mesafelere dağıtımının 10 yıllarla ifade edilebilir sürelerle inmesini sağlamıştır. Telgrafın ardından telefonun bulunması, bilginin uzak noktalar arasında çok kısa sürelerde ulaşmasını sağlamış, son yıllarda sıkça bahsedilen, küreselleşmenin önemli bir adımı olmuştur.

Ulaşmak istenen noktalar arasındaki irtibatı anahtarlayarak sağlayabilecek bir olgu ihtiyacı ise telefon santrallarının geliştirilmesine etken olmuştur. Başlangıçta jak sistemiyle manuel olarak sağlanan bu anahtarlama insan faktörünü ortadan kaldırarak, önce mekanik Rotary, Step by step santrallarla, sonra X-BAR türü elektromekanik santrallarla sağlanmıştır.

Bu santrallarda ses uçtan uca analog olarak, yani mikrofonda elektiriksel işarete dönüştürüldükten sonra başka bir değişime uğramadan iletmeye devam etmiştir. 70'li yıllarda yarı iletken teknolojinin geliştirilmesi, transistör, diyot gibi komponentlerin yaygınlaşması ile birlikte telefon santralları da bu gelişmeye ayak uydurarak elektronik santralların geliştirilmesi söz konusu olmuştur.

Sesin ve bilginin bozulmadan, yüksek kapasite ve hızlarla ulaştırılması ihtiyacı ile bilgisayar teknolojilerindeki gelişme bir evliliğe neden olmuştur. Bu telekomünikasyon ve bilgisayar teknolojilerinin evliliğidir. Bu evlilikten de sayısal santrallar ortaya çıkmıştır. 80'li yılların başlarından itibaren kullanılmaya başlayan bu santralların aklı başında olmasına rağmen en önemli eksikliği birbirleriyle konuşamaz olmasıydı. NO7 öncesinde R1, R2 gibi işaretleşme türleriyle sadece birkaç bit miktarında bilgi alışverişi yapabiliyorlardı. 32 PCM kanalının bir adedi dar kapsamlı bu işaretleşmeler için kullanılıyordu. Santrallar arası bağlı olan PCM kanallarından bazılarının 64 Kbit/s hızlarla santrallar arası işaretleşmeye tahsis edilerek oluşturulan linklerle CCS(COMMON CHANNEL SIGNALING) NUMBER 7 yani ortak kanal işaretleşmesi NO7 sağlanır oldu.

Şimdi NO7 ile birlikte 64 Kbit/s hız kapasiteli data kanalları kullanılarak oluşturulacak yeni yapılanmalara bakılacak olursa:

1998 yılı sonlarında NO7 projesinin bitimiyle birlikte Türk Telekom şebekesinde yeni hizmetlerin, servislerin abonelere sunulması mümkün olacaktır.

Bunlardan biri ISDN'dir. NO7 ile birlikte Türk Telekom şebekesinde dar bant ISDN(sayısal tümleşik hizmetler şebekesi) hemen uygulanabilmektedir.

İlk ISDN uygulaması İzmir'de Alsancak santralında yapılmıştır. Şu an ISDN aboneliği uygulamaları yayılmakta, İstanbul, Ankara ve

İzmir'de ISDN, kullanıcıların ve Internet Servis Sağlayıcıların hizmetine sunulmaktadır.

Önümüzdeki yıllarda ISDN'in yanı sıra projelendirme çalışmaları devam eden IN (INTELLIGENT NETWORK) yani akıllı şebekeler de kullanıcılara yeni imkanlar sunacaktır.

IN mimarisi içinde kredili arama, bilgi servisleri, sesli arama gibi servisler kullanıcılara yeni olanaklar yaratmaktadır. Ayrıca bu mimari içinde UPT(UNIVERSAL PERSONAL TELECOMMUNICATION) yani evrensel kişisel haberleşme ile kullanıcılar, kullandıkları terminalden veya şebeke erişim noktasından bağımsız olarak tanınabilmektedir. Abone UPT numarası ile şebekenin herhangi bir noktasından kendisini tanıtarak gelen çağrılarını bu noktayla ilişkilendirilmesini sağlamış olacaktır.

Önümüzdeki yüzyılda mobil sistemlerde PSTN'de, ISDN'de hatta bankaların ATM'lerinde tek bir numara yeterli olabilecektir.

Sahip olunacak tek bir numara ile bu şebekelerin herhangi bir noktasından abonenin kendisini tanımasıyla tüm haberleşme olanaklarından yararlanması mümkün olacaktır.

Bilindiği gibi günümüzde bakır kablo tabanlı ses bandı şebekelerinde 64 Kbit/s hızlar sunulabilmektedir. Geleceğin optik tabanlı şebekelerinde kullanıcıya 2Mbit/s kadar veri hız ile birlikte mobilite sunan geniş bant şebekelerinin kurulma çalışmaları hızla sürmektedir.

Sabit haberleşme sistemleri ses, veri, imge ve videonun entegre olduğu multimedia haberleşmesi üzerinde yoğunlaşmaktadır. Mobilite imkanlarını daha da artırmak için Motorola firması öncülüğünde başlatılan ve Iridium adı verilen proje ile dünya yörüngesinde oturtulacak 76 uydu sayesinde dünyanın her noktasından haberleşme imkanı yaratılmaktadır.

Gezgin haberleşme teknolojisindeki hızlı gelişme ve kullanıcı eğilimlerinin gezgin haberleşmeye doğru kayması geleceğin haberleşme sisteminin gezgin haberleşme olacağını göstermektedir.

Ayrıca ETSI (AVRUPA TELEKOMÜNİKASYON STANDARTLARI ENSTİTÜSÜ) ve ITU (ULUSLARARASI TELEKOMÜNİKASYON BİRLİĞİ) tarafından standartları oluşturulan UMTS (UNIVERSAL MOBILE TELECOMMUNICATION SYSTEM) evrensel mobil haberleşme sistemi ve FPLMTS (FUTURE PUBLIC LAND MOBILE TELECOMMUNICATION SYSTEM) adlı üçüncü kuşak gezgin sistemler kullanıcıya 2Mbit/sn hız sunarak, görüntülü cep telefonlarının kullanılmasına imkan sağlayabileceklerdir.

21. yüzyılın haberleşmesi gezgin multimedia sistemleri üzerinde yoğunlaşacaktır.

2000 yılından sonra haberleşme trafiğinin yüzde 50'den fazlasının gezgin sistemler üzerinden olacağı, yüzyılın ortalarında dünya nüfusunun yüzde 50'si oranında bir kapasiteye ulaşacağı tahmin edilmektedir.

Haberleşmede önümüzdeki çağın iki ana hedefi sınırsız gezginlik ve çok yüksek hızlardır. Telekomünikasyon idareleri de bu hedeflere uygun çalışmalarda bulunmalı, gerek bu hedeflerle paralel gerekse de bu hedeflerle rekabet edebilecek sistemleri yapılandırmalıdır.

PİLLERİN GERİ DÖNÜŞÜMÜ

**"Çevrenin korunmasının bir bedeli vardır.
Ne geri dönüşüm, ne de atma ucuza gelir."**

Taşınabilir elektrik, günlük hayatın bir parçası haline geldi. Piller; telefon, bilgisayar, radyo, teyp, kablosuz aletler ve hatta elektrikli otomobiller gibi pek çok elektrikli ve elektronik cihazları beslemektedirler. Fakat ömürleri dolduğunda kabus olarak karşımıza çıkabilirler. Büyük kısmının sonu evrensel katı atıklar içindeki diğer atılmış ürünler gibi olmaktadır. Endişe, pillerde kullanılan birçok malzemenin zehirli yapısından kaynaklanmaktadır.

Atık, bir depolama sahasına gittiğinde, yağmur, kırık pillerden nikel, kadmiyum ve cıvayı sızdırır ve atıktan sızan suyun toplandığı çukurlarda bu metaller yüksek konsantrasyonlarda görülür. Atık yakılmaya gittiğinde ise piller baca emisyonlarına ve küle yüksek seviyelerde metal dumanı ekler ki bu da çevre kontrol maliyetini artırır. 1994 yılında evsel katı atıkların içinde kullanılan piller 1.5 milyon metrik ton mertebesinde yer almıştır (bundan sonra ton deyimi, metrik ton veya kısa tonun 0.907'si anlamında kullanılacaktır). Bu miktar, üretilen toplam evsel katı atık miktarının %1'inden daha azdı, ancak bu atık içinde bulunan kurşunun neredeyse üçte ikisi, civanın %90'ı ve kadmiyumun yarısından fazlasını oluşturmaktaydı. Birleşik Devletler'de çoğu eyaletteki yönetmelikler evsel katı atık yakma tesisleri ve depolama sahaslarına getirilmiş olan kurşun-asit bataryaların veya tehlikeli atık sayılabileceklerin yeniden kullanılmak üzere buralardan uzaklaştırılmasını söylemektedir. Diğer birçok ülkedeki yönetmelikler de kullanılan pillerin iadesini ve dönüşümünü veya güvenli bir şekilde atılmasını istemektedir.

Yeniden kullanılabilir malzemenin geri dönüşümü

Milyonlarca ton zehirli maddenin atılması, katı atık yönetimi için çok büyük bir problemdir ve çevre açısından çeşitli riskler meydana getirir. Tüm dünyada pillere talebin artmasıyla birlikte zarar ve risk de artacaktır. İşin kötüsü, devam ettirilebilir ekonomik gelişmenin bakış açısıyla, pillerin geri dönüşümlerinin dezavantajları vardır. Bir taraftan, çevresel sürekliliği desteklemek için etrafa zehir saçılmasını sınırlandırmak ve pillerdeki metaller gibi kaynakların yeniden kullanılmasını garantilemek arzulanır (ki bu pillerin geri dönüşümüne destek sağlamayı amaçlar), öte yandan da kullanılan pillerin toplanma ve işleme maliyeti genellikle pillerden geri kazanılan materyallerin sağlayacağı gelirden daha fazladır. Bunun sonucu arabaların ve bilgisayar içeren diğer elektronik bileşenlerin tersine, ölü piller maddi açıdan pozitif geri dönüşüm sağlamaz. Bu nedenle düzenleyici gereksinimler veya depozit/geri ödeme programları gibi özel finans düzenlemeleri olmadan piller nadiren geri dönüştürülebilir. Aksi takdirde, geri dönüşüm programlarında istenen anlamda bir ilerleme sağlanamaz.

Etkili geri dönüşüm, üretim basamağından başlar ve pilin önceki tüm aşamalarını içeren değişiklikler gerektirir. Üreticiler geri

dönüştürülmüş materyalleri kendileri kullanmayı denemelidirler. Çünkü, etiketli pillerin sıralanmasının çok kolay olduğu açıktır ve bu durum pillerin etkili bir şekilde geri dönüştürülmesini garantileyebilir.

Malzeme yönetimi

Pillerin geri dönüşümü basitçe görünen birkaç bölüme ayrılır. Bunlar; kullanılan pillerin toplanması, geri dönüştürülmüş malzemeden kazanılan materyallerin sıralanması, malzemenin arıtılıp saflaştırılması ve geri dönüştürülmemiş malzemeden kurtulması (bunların ayıklanması)'dır. Genel olarak kurşun-asit pillerin geri dönüşümü oldukça sık yapılır. Nikel-kadmiyum ve nikel metal hidrat piller içingeri dönüşüm oranı, şu anda olması gereken yeredir. Ayrıca diğer pil tipleri için de deneysel imkanlar mevcuttur fakat bu şekilde ancak küçük miktarlarda geri dönüşüm yoluna gidilir.

Filten geri dönüştürülmüş pil malzemeleri üç kısımdan oluşmaktadır; satılan pillerden geri dönen kısım, her bir pilden geri kazanılan kısım ve geri kazanılan kısımdan etkin olarak geri kazanılan kısım. Kurşunun, kurşun-asit pillerden geri kazanılan kısmını ele alalım; burada geri kazanma oranı yaklaşık %95, pil kütesinden geri kazanılabilen kurşun oranı %60 ve sekonder potanın da verim gücü yaklaşık olarak %95'tir. Hepsini içinde materyal geri dönüşüm oranı pil kütesinin %54'üdür.

Ayrıca bir maddenin gerçekte ne kadarının geri dönüştürüldüğüne biraz dikkat etmek de pil geri dönüşüm oranlarını kolayca açıklar. Aslında bir pilin tamamı nadiren geri dönüştürülebilir. Örneğin, metal elektrotların geri kazanılması işlemi çok kolaydır. Bu yüzden elektrolitte kullanılan kurşun tamamen geri kazanılabilir ancak kurşun elektrotların geri dönüşümü rutin bir işlemdir.

Onlarca kilogram gelen büyük piller, küçük piller yanında sorunun çok küçük bir kısmını oluştururlar. Ağır piller maliyetleri göz önüne alınarak ya tehlikeli atık gömme alanlarında yok edilir ya da metal geri kazanma ünitelerine gönderilir. Taşıtlarda kullanılan kurşun-asit bataryalar birçok devletin kanunlarına göre kullanıldıktan sonra geri dönüşüm işlemi için toplanmak zorundadırlar. Birleşik Devletler'in %32'si bu tip bataryalardan çöp gömme alanları veya eritme yöntemleriyle kurtulmasını yasaklayan kanunlara sahiptir. Toptancılar marş, aydınlatma ve ateşleme (SLI) bataryalarını veya otomotiv bataryalarını yenileriyle değiştirmek için kullanırlar. Elektronik cihazlarda kullanılan kurşun-asit piller bu şekilde geri kazanılmazlar fakat onlar tüm kurşun-asit bataryaların bir kısmını oluştururlar.

TÜKETİCİ PİLLERİNİN GERİ DÖNÜŞÜMÜ

Tüketici pilleri diğer pillerin yanında oldukça büyük bir problemdir. Bu tip primer ve küçük sekonder pillerin geri

dönüşümüne ilişkin programlar çok yüksek toplama ve sıralama maliyetleri yüzünden çoğu zaman uygulanamazlar. Yapılan araştırmalar silindirik pillerin ancak %9'unun, düğme pillerin ise %27'sinin geri kazanılabildiğini ortaya koyar.

Nikel-kadmium pillerin geri dönüşüm oranı şu anda oldukça düşüktür ancak bu oran gittikçe yükselmektedir. Bu tip kullanım kablosuz cihazlar, taşınabilir cihazlar, bilgisayarlar ve telefonlarda yaygındır. Bağımsız, kar amacı gütmeyen Gainesville Fla. Şarj Edilebilir Pil Geri Dönüşüm Organizasyonu'nun görevi halkı nikel-kadmium bataryaların geri dönüşümü konusunda eğitmektir.

Düğme pillerle çalışan bazı özel elektronik aletlerin üreticileri bazen bu piller için atık pil kutuları koyarlar. Fakat bu atık pil uygulaması normalden biraz farklıdır. Tüketici bu kutulardan satış yapan mağazalara gittiğinde faydalanabilir. Düğme piller yeterince açık bir şekilde etiketlenmediklerinden, ağırlıklarının büyük oranını cıva veya gümüş oluşturan yüksek değerli pillerle, alkalın manganiz veya alüminyum oksit gibi düşük değerli veya değersiz pilleri ayırt etmek kolay değildir.

Kullanılmış pillerin toplanması ve onların depolanması da önemlidir. Etiketleme de pillerin sıralanmasında önemli bir yer tutar. Etiket, sıralama işlemini yapan kişiye farklı materyalleri ayırma kolaylığı sağlamalıdır. Örneğin kurşun piller kadmium pillerden ayrı saklanmalıdır. Sıralama ve ayırma işlemleri önemlidir çünkü, malzemeler farklı tip pillerden farklı işlemlerle ayrılırlar.

Geri dönüşüm teknolojileri

Pillerdeki materyallerin geri dönüşümü için kullanılan bazı yöntemler vardır. Kullanılan bazı yöntemler ve bunların temel prensipleri şöyledir; pirometalurjide yüksek sıcaklıklar kullanılır, hidrometalurji; maddenin bütün yüzeylerine etki eden sıcaklık ve basınç etkisiyle su ayrıştırılmasıdır, elektrometalurjide ise elektrik kullanılır.

Kurşun geri kazanma işleminde çoğunlukla yukarıda bahsedilen yöntemlerden birincisi kullanılır. Birincil ergitme operasyonlarıyla kurşun saf ve bol miktarda, ikincil ergitme operasyonlarıyla ise kurşun daha az miktarda elde edilir. Nikel-kadmium geri kazanma işlemi de pirometalurji ile yapılır. Geri dönüşüm işletmelerinin çoğu, sanki bütün piller bütün materyallerin bir karışımını içeriyormuş düşüncesiyle yapılmıştır. Bu sayede boyutlarına göre sıralama ve fiziksel ayırma yapmaya gerek kalmadan hepsi aynı işlemlere tabi tutulur.

Kurşun-asit bataryaların geri dönüşümü için tipik bir işlem bataryanın bir bütün veya sıvısı ağırlanmış olarak ikincil bir potada depolanmasıyla başlamalıdır. Bütün batarya sözü ile, elektrolit ve tortusundan arındırılmış, bütün kaplamaları kırılmış, kurşun dışındaki tüm elemanları kurşun gövde ve kurşun elektrotlardan ayrılmış batarya kastedilmektedir. Isıtma ve ısı işlem rafine edilmiş ve yeniden kullanılabilir kurşun üretir. Kurşun dışındaki atıklar ise zehirli çöp olarak saklanabilecekleri gibi bunlar ikincil market ürünü olarak da kullanılabilirler. Örneğin, otomobil üreticilerinin sıkça kullandığı bir yöntem bu materyallerden SLI bataryalar için otomobil çamurlukları içine yerleştirilebilen kap üretmektedir. Şu andaki beklenti, kurşun dışındaki materyallerin de geri kazanım sonrası kullanımlarının gelecekte artmasıdır.

Nikel ve kadmium geri kazanımı

Birleşik Devletler'de nikel ve kadmium batarya geri kazanımı yalnızca bir işletme tarafından yapılır, Inmetco. Inmetco, 1976'dan beri paslanmaz çelik endüstrisinde tehlikeli metal atıkları işlemektedir. Firma NiCd bataryalar için aynı endüstriyel işlemi kurduğundan bu yana yapmaktadır, fakat yalnızca nikel geri kazanımı için. Eskiden firma kadmiumla karışmış çinkoyu saha dışı bir çinko işleyiciye gönderiyordu, ancak 1996'da kadmium geri kazanımı için kendisi üniteler oluşturup, bu işe başladı.

Inmetco'nun işlemleri sonucu ortaya iki ürün çıkar. Bunlardan demirli, kromlu, nikelli materyal Inmetco'nun müşterilerince bir alaşım katkısı olarak kullanılır. Diğeri ise %99.9'u kadmium olan küçük topçuklardır ve bunlar NiCd bataryaların kadmium anotları başta olmak üzere birçok alanda kullanılabilirler. NiCd bataryaların işleme basamağında nikel ve kadmium ayrılması iki şekilde olabilir. Birkaç kilogram gelen büyük bataryalar için geri dönüşüm işlemi şerit testere kullanılarak elle yapılır. Testere ile bataryanın üst kısmı kesilir ve kadmium içeren anot, nikel oksihidroksit içeren katottan ayrılır. Buradan çıkarılan kostik sıvı, elektrolit, atık suyun arıtılmasında kullanılır. Bu sıvı alkalinite (pH) kontrolü için kullanılır. Daha sonra kadmium materyal kendi geri kazanım ünitesine, nikel de demirli krom nikel ünitesine gider.

El yapımı tüketici ürünlerinde kullanılan daha küçük bataryalar ısı oksidasyon ünitelerine gönderilir. Buralarda plastik batarya kapları eritilir ve demirli krom nikel ünitelerinde harcanandan daha az ısı harcadığı için ısıdan kazanç sağlanır. Bu bataryalar, kapları eritildikten sonra, kadmium geri kazanım ünitelerine gönderilirler. Bu işlemin sonunda yüksek saflıkta kadmium ve demirli nikel krom yapımında kullanılacak demirli nikel ürün olarak çıkar.

Nikel metal hibrit bataryaların geri dönüştürülmelerinin esas amacı Nikel kaplı çelik bileşenleri geri kazanmaktır. Bu tip pillerin çoğu zehirli atık gömme sahalarına gönderilirken, Birleşik Devletlerde Inmetco bunları NiCa bataryalarla birlikte işler. Fakat böyle bir metal geri kazanım programı geri dönüşüm işleminde ancak birinci basamak olabilir. Buna rağmen bazı batarya üreticileri, NIMH pillerin çevreci bataryalar olduklarını ve %100 geri dönüştürülebilir olduklarını söylemekte, bu yönde reklamlar yapmaktadırlar.

NiMH bataryalar için yapılan testler göstermektedir ki, bu bataryalardaki tüm metaller (kadmium, krom ve nikel) EPAS standartlarının üzerine çıkmaktadır. Sonuçlara göre bu bataryalardaki kadmium miktarı EPAS standartlarını aşar. Ayrıca Nikel miktarı da Kaliforniya ve Avrupa Birliği standartlarının üzerindedir. Böylece NiMH bataryalar Kaliforniya'da ve Avrupa'da tehlikeli atıklar olarak sınıflandırılabilirler.

İLERİDEKİ BEKLENTİLER

Newyork eyalet ekibi, 1992'de yaptığı bir çalışma sonrasında ideal pili şöyle tanımlamıştır; *hiçbir zehirli bileşik içermeyen, hiçbir zaman atılması gerekmeyen veya kolayca ve ekonomik olarak satılabilen, belirli uygulamalarda üstün performans karakteristiklerine sahip olan.* Bu sistem "ideal" deyimini, bir pil türünün bu ideal veya yeşil tanımına uygun olduğunun belirlenmesinden önce ömür süresi karakteristiklerinin tamamen

incelenmesi fikriyle kullanılmaktadır.

Geri dönüşüm bazı pil türleri için bugün gerçekleşmiştir ve gelecekte tüm piller için önem kazanacak gibi görünmektedir. Tüketici talepleri, yasal baskılar ve müşterek politikalar daha fazla geri dönüşümü özendirilmektedir. İlginin büyük kısmı, atık denizinin içinden zehirli maddelerin ayrılması üzerinde odaklanmakta fakat kaynakların yeniden kullanılması fikri de (özellikle nadir metaller için) etkili olmaktadır.

Pillerin bütün kısımlarının geri dönüştürülmesi yaygın değildir. Araştırmalar göstermiştir ki bileşenin ve malzemesinin geri dönüştürülmesi teknik olarak fizibil olabilir fakat metaller dışındaki malzemelerin pazan yoktur. Burada bir istisna, kurşun asit batarya kaplarının giderek büyüyen geri dönüşümüdür.

Metal geri dönüşümü her zaman sabit değildir. Bataryalarda kurşun geri kazanımını geniş olarak tatbikat sahası bulmuş ve yasal bir gereklilik olarak kabul görmüştür. Burada merak edilen, kurşunun toplanması veya ergitilmesi aşamasında çevreye kaçan az miktardaki kayıplar ne kadar önlenabilir ve kurşun kullanımı ve geri dönüşümünde sonsuz bir kapalı devre sistemin teşkil edilip edilememesidir. Böylesi bir tür sistemi sağlamak endüstriyel ekolojinin gelişen prensipleri çerçevesindeki amacıdır.

Aslında NiCd pillerin geri dönüşümü için yeni başlayan çabaların başarısı, gelişmeleri ve uzun dönemde kullanımları için bir

dönüm noktası olabilir. Kadmiyumun zehirli özelliği nedeniyle, kullanımın diğer sahalarda da kaldırılması ve atılmasının yasaklanması için etkin çaba gösterilmektedir. Bugüne kadar NiCd pil üretimi artarken diğer kullanım sahalarının daralmasıyla bu metal pazan oldukça dengede kalmıştır. Bu diğer kullanım yerlerinin ortadan kaldırılmasıyla ise etkin toplama ve geri dönüşüm işlemi ile kadmiyum gerçekten azalacaktır. Gerçekten de cılız bir geri dönüşüm ve yeniden kullanım nedeniyle uzun dönemde kadmiyum üretiminde problem yaşanabilir.

Çevresel ilgi de alet tasarımını ve alternatif pil türlerinin bulunmasını etkileyebilir. Örneğin; elektronik aletler zehirli pil maddelerinin sökülebilmelerini sağlayacak şekilde tasarlanabilir. Bu da pillerin değiştirilmesi ve doğru etiketlenmesi olanağını sağlayacaktır.

Zehirli maddelere bel bağlanmasının ortadan kaldırılması da gündemdedir. Bu tür maddelerin kullanımı çevresel riskler oluşturmakta ve toprağa, suya, havaya kalıntı yayılmasına neden olmaktadır. Eğer kirlenme önlenemezse kadmiyum ve kurşun gibi maddelerin gerek ekonomik gerekse işlevsel olarak yerini alacak maddelerin bulunması herkesin yararına olacaktır. Alüminyum hava veya lityum polimer piller ile yakıt pilleri gibi yeni teknolojiler, gelecekteki zehirli metal problemini çevresinden dolaşacaktır.

Kaynakça: IEEE Spectrum-Şubat 1998

güler
mühendislik
ELEKTRİK SAN. ve TİC. LTD. ŞTİ.

Proje - Taahhüt - A.G./O.G. Elektrik
Malzemeleri Satışı

Rafet Güler
Elektrik Mühendisi

Satış Programımız

Metesan Bayiliği - Aktif Reaktif Sayaçlar - Her Türlü
Elektrik Kablosu - Kontaktörler - Otomatik Sigortalar
Elektrik Panoları - Kompanzasyon Panoları
Aydınlatma Armatürleri - Anahtar ve Priz Serileri
O.G. Kablo Kroşeleri

1362 SK. NO:18/D ALTANHAN ÇANKAYA - İZMİR
TEL: (0.232) 4821600 - 4412143 FAX: 4412143
ŞUBE: Atatürk Organize Sanayi Bölgesi
TEL/FAX: (0.232) 376 55 29

HEENSEL

ABB

ARLIGHT

EMGE

AEG

ENERKON
ENERJİ KONDANSATÖRLERİ

OSRAM

Doepke
Norden

GEPa

PRESTİJ
ŞİRKETLER GRUBU

İnşaatçılar Çarşısı 1203/4-Sk.
Şahinkaya İş Merkezi No. 9/E
Yenişehir-İZMİR

Tel: 0.232.469.95.17-18

Fax: 469.94.08

Küreselleşmenin Ekonomik, Teknolojik, Sosyal, Siyasal, Kültürel Boyutu

TMMOB Uluslararası İlişkiler Komitesi tarafından, Şubat 1998- Nisan 1998 tarihleri arasında düzenlenen "Akşam Söyleşileri" programı kapsamında yer alan söyleşilerin biraraya getirilmesiyle oluşturulmuş "Küreselleşmenin Ekonomik, Teknolojik, Sosyal, Siyasal, Kültürel Boyutu" isimli kitap. 1980'lerin sonunda tanıştığımız "Küreselleşme", "Yeni Dünya Düzeni" kavramları bugün hala gündemde.

Çoğumuz, bu terimleri, tam olarak anlamını bilmeden sık sık kullanıyoruz. Küreselleşme ile sınırların olmadığı bir dünya yaratılacağına inanıyoruz.

Kitabın sunuşunda TMMOB Uluslararası İlişkiler Komitesi üyeleri, Akşam Söyleşileri'ni düzenlemekte ki amaçlarını küreselleşmenin anabilesenlerinin, hedeflerinin ve küreselleşmenin gelecekteki olası etkileri kapsamında değerlendirmesi olduğunu dile getirmişler.

Küreselleşmenin ekonomik, teknolojik boyutu, sosyal ve politik etkileri, kültürel amaç ve sonuçları üzerine dört bildirinin biraraya getirilmesi oluşturulan kitapta, bildirileri sırasıyla Sungur Savran, Metin Durgut, Murat Akıncılar, Aydın Çubukçu sunmuş.

TMMOB • 1998 • 107 Sayfa • 750.000 TL

GELİŞME STRATEJİLERİ Workshop

"Gelişme" kavramının, toplumsal yaşamın tüm alanlarında, bireye yansıyan yönü ilerleme sağlamaktır, bu ilerlemenin, toplumsal çoğunluğun yararını gözettilgi ortadır...

Türkiye gibi, ekonomik ve politik sorunları giderek ağırlaşan, dizeginlenemeyecek boyutlarda "dal-budak salmış" bir toplum için gelişme süreci, hiç kuşkusuz, öncelikle geleneksel sorgulamak, daha sonra gelecek için projeler oluşturmaya başlamaktır.

Workshop süresince değişik bakış açıları ile gelişme irdelenmiş. TMMOB tarafından "Gelişme Stratejileri" üzerine yapılan dört oturumun notlarının derlenmesiyle oluşturulmuş kitap. Oturum başlıkları ise şöyle;

- Dünyadaki Değişimler ve Türkiye'nin Sorunları,
- Gelişimin Ekonomik Politik,
- Teknolojik Gelişmeler ve Türkiye'nin Teknoloji Geliştirme Koşul ve Olanakları,
- Gelişimin Mekanasal Boyutu ve Kentleşmenin Değişen Dinamikleri,
- Kırsal Gelişimin ve Kırsal Yerleşimlerin Değişen Koşullarda Yeniden Örgütlenmesi,

TMMOB • 1996 • 211 Sayfa • 750.000 TL

ELEKTRİK MALZEMELERİ İMALATI SAN.VE TİC.LTD.ŞTİ.

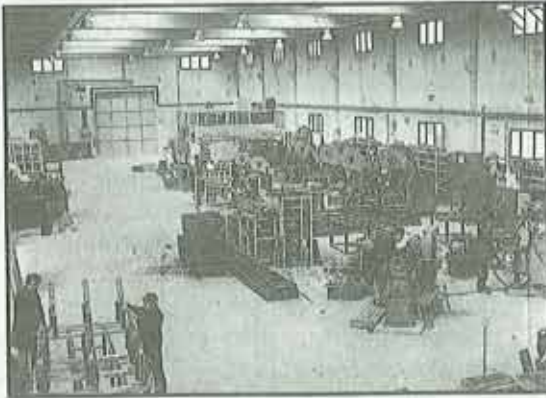
Bugün kendi alanında Türkiye'nin önde gelen sanayi kuruluşlarından biri olan EMİ Elektrik Malzemeleri İmalatı Sanayi ve Ticaret Anonim Şirketi, imalatına 1978 yılında 1.Sanayi Sitesi'nde küçük bir atölyede, Orta Gerilim Ayırıcıları ve Alçak Gerilim Özengilli Şalterleri üreterek başlamıştır. Daha sonra ilk yıllardan itibaren ürünlerinin kalitesiyle yalnız İzmir ve Ege Bölgesi'nde değil tüm Türkiye'de tanınan EMİ, hızla tercih edilen bir marka haline gelmiştir.

Üretimdeki hızlı artış, Orta Gerilim Sigorta Buşonları ve Alçak Gerilim Yük Kesici Şalterlerin de imalat yelpazesine katılması ile henüz iki yaşındaki EMİ yerine sığamaz hale gelmiş ve 1980 yılında 1.Sanayi Sitesi'ndeki ikinci bir atölyeye de yayılmak zorunda kalmıştır. Daha sonraları bu iki atölye de yetersiz kalınca 1993 yılı başında Atatürk Organize Sanayi Bölgesi'ndeki fabrika binasına taşınmış; burada Alçak Gerilim Sigortalı Yük Kesici Şalterleri de ürün çeşitlerine katılmıştır. Bugün EMİ kendi mülkü olan 5000 m² arsa üzerinde 2700

m² kapalı alana sahip bu modern fabrikada üretimine devam etmektedir.

Kurulduğu günden bugüne imal ettiği malzemelerde standardizasyon ve kalitenin ne önemde olduğunu bilinciyle, ürün kalitesini en üst düzeyde tutmaya çalışan EMİ, tüm üretimini Türk Standartlarına ve TEK Şartnamelerine uygun olarak yapmaktadır. Tutarını Türk Standartları Enstitüsü'nün TSE ya da TSEK Kalite Belgesi'ne sahip olan EMİ ürünlerinin tip testleri de İtalyan CESİ Laboratuvarlarında yaptırılmıştır. Bunların yanında EMİ kendi sektöründe ISO-9002 Kalite Sistemi Güvence Belgesi'ni alan ilk kuruluşlardan biri olmuştur.

Bugün EMİ, tüm piyasa baskılarına rağmen kalitesinden taviz vermeyen anlayışıyla aşağıdaki ürünleri piyasaya sunmaktadır:

- 12, 17.5 ve 36 kV 1250 A'e kadar Dahili ve Harici Tip Orta Gerilim Ayırıcıları
- 125 A'den, 2500 A'e kadar Alçak Gerilim Özengilli Normal ve Enversör Şalterler
- 160, 250 ve 400 Alçak Gerilim Yük Kesici Şalterler
- 160, 250 ve 400 Alçak Gerilim Sigortalı Yük Kesici Şalterler
- Orta Gerilim Ayırıcı Kumanda Mekanizmaları

EMİ Elektrik Malzemeleri İmalatı Sanayii ve Ticaret A.Ş.
10010 Sk.No:7 AOB 35620 Çiğli -İzmir Tel: 0.232 376 72 15

S
Sanel

MÜH. SAN.VE TİC.LTD.ŞTİ.

Proje-Mühendislik İmalat-Taahhüt
Müşavirlik Hizmetleri

- Enerji Nakil Hatları
- Trafo Merkezleri
- Aydınlatma ve Güç Tesisleri
- Kompanzasyon Tesisleri
- Otomasyon (PLC) Uygulamaları
- AUTOCAD ve MEGACAD Uygulamaları
- Tesis Projelendirilmesi, Taahhüt ve Bakımı
- A.G. ve O.G. Enerji Dağıtım
- A.G. ve O.G. Pano İmalatı
- Paratoner ve Topraklama Tesisleri

A.G. ve O.G. Elektrik Malzemeleri
Pazarlama ve Satışı

1203/B Sokak No.3/D Remzibey İş Merkezi Yenışehir - İZMİR
Tel : 0.232. 459 26 17 - 457 43 20 ; Fax : 0.232. 459 63 87

İZMİR SAVAŞ KARŞITLARI DERNEĞİ

İSKD

"Savaş insanlığa karşı işlenen bir suçtur. Bundan dolayı savaşın hiçbir türüne destek vermemeye ve bütün nedenlerinin ortadan kalkması için mücadele etmeye kararlıyız."

WRI Tüzüğü
(Uluslararası Savaş Karşıtları Derneği)

**SAVASA
HAYIR**

İzmir Savaş Karşıtları Derneği (İSKD) 25 Şubat 1994'te savaşa, militarizme, ırkçılığa karşı mücadele etmek; bu konuda duyarlı olan insanları bir araya getirmek, aralarında dayanışmayı sağlamak ve ortak mücadelenin çatısı olmak, egemen olan ırkçı-militarist kültürün yerine alternatif, barışçı ve özgürlükçü yeni bir kültürün yaratılmasına katkıda bulunmak amacıyla kuruldu.

İSKD, gerekçesi ne olursa olsun, üzerinde yaşadığımız coğrafyada ve dünyanın diğer bölgelerinde sürdürülen bütün savaşlara karşıdır. Savaş; yol açtığı kıyımlarla, toplum üzerinde egemen kıldığı korku ve itaat bilinciyle, kültürel hayata yönelik yokedici gücüyle insanlığa karşı işlenen bir suçtur. Savaş; erkek dünyasının kadın kimliğine yönelik bir diğer saldırısı ve ekolojik felaketin bir parçasıdır.

Bu nedenlerden dolayı savaşın hiçbir türüne destek vermemeye ve bütün nedenlerinin ortadan kalkması için mücadele etmeye kararlıyız. Savaşların nedenlerini ortadan kaldırma mücadelesini; özgür, adil, sömürsüz bir toplum yaratma mücadelesinin değişmez bir parçası olarak görüyoruz. Bu mücadelenin militarist, şiddetçi yöntemlerle sürdürülemeyeceğini, aksi takdirde emir-itaaat ilişkilerini ve tahakküm kültürünü yeniden üreteceğini düşünüyoruz. Mücadelenin yolu olarak adaletsizliğe, baskı ve sömürüye karşı şiddetten arınmış direnişi; her tür otoriter kuruma ve bireyin iradesini yok sayan uygulamaya karşı sivil itaatsizliği öneriyoruz.

Yaratıcı ve aktif bir dernek "Yap ve örnek!"

İSKD içinde gerçekleştirilen her çalışma bireylerin yaratıcılığının ve iradesinin, öz-yönetim ve dayanışma ilkelerinin bir ürünüdür. Şu anda dernek çatısı altında aktif olarak yürütülen çalışmalar; askeri yargı, vicdani retçilerin desteklenmesi, sokak tiyatrosu, şovenizme karşı mücadele, sinema atölyesi, insan hakları mücadelesinin desteklenmesi ve uluslararası bilgi alış-verişi/dayanışma olarak sıralanabilir. Bu çalışma alanları önceden belirlenmemiş, bu konularda çalışma yürütecek kişi ve grupların etkinliği ile oluşmuştur. İSKD anti-militarizm, kadın hareketi, şiddetten arınmışlık, anti-şovenizm, insan hakları, ekolojizm, savaş kurbanlarıyla dayanışma vb. konularda çalışma yürütmek isteyen her birey ve gruba açıktır.

Merkezi olmayan bir dernek "Bu dernekte öz yönetim ilkeleri geçerlidir. Bir yetkiliyi sorma!"

İSKD savaşa karşı aktif politik mücadelenin yanısıra ve bu mücadelenin değişmez bir parçası olarak egemen olan şiddetçi, militarist, ırkçı kültüre karşı; alternatif, barışçı ve özgürlükçü bir kültürün oluşumuna katkıda bulunmayı hedeflemektedir. Yeni bir dünyanın değerlerini

bugünden oluşturmaya çalışarak yürüme, dünyayı değiştirme mücadelesinin belkemiği olarak görüyoruz.

Yukarıda da söylediğimiz gibi, barışçı bir toplumun şiddetle kurulabileceği görüşüne karşıyız. Özgür bir dünyaya giden yolda otoriter örgütlenmelerle ve tahakküm kültürünün mirasıyla yürünemeyeceği inancındayız.

Bu temel kaygılar doğrultusunda, İSKD merkezi olmayan, anti-hiyerarşik, yerel bir dernek olarak kuruldu. Kendisine şube açma yetkisi tanımadı ve diğer illerde yaşayan savaş karşıtlarına da aynısını önerdi. Merkezi ve şubeleri olan dikey bir örgüt değil; birey iradesi, kolektif çalışma ve dayanışma temelinde gelişen bir taban hareketi istiyoruz. Yasal olarak zorunlu olan tüzüğümüz var, zorunlu olan Yönetim Kurulumuz ve Başkanımız var. Ama yöneticilerimiz yok.

Vicdani Red Nedir?

Vicdani red en açık tanımıyla; bir bireyin ahlaki tercih, dini inanç ya da politik görüşleri nedeniyle askerlik yapmayı reddetmesidir.

Vicdani red tavrını askerden kaçma tavrından ayırdeden en önemli fark; vicdani retçinin kaçmaması, gerekçelerini açıklayarak askerlik yapmayacağını deklare etmesi ve bu açıklaması sonucunda başına gelecekleri göze alarak, itaatsizlik tavrına her türlü şiddet ve zor karşısında devam etmesidir.

İnsanları askerden kaçmak varken vicdani retçi olmaya yönelten çeşitli nedenler vardır:

• Birey, emir almak ve vermek, itaat etmek ve hükmetmek istemiyor olabilir.

• Birey, şiddet kullanmayı ve insan öldürmeyi öğrenmeyi istemiyordur.

• Birey, savaşlara karşı olabilir ve savaşların yürütücüsü olan ordulara hizmet etmek istemeyebilir.

• Birey, (Yahova Şahitleri örneğinde olduğu gibi) dini inançları gerekçesi ile her türlü şiddete karşı olabilir.

• Birey, politik görüşleri doğrultusunda ordusuz, sınırsız, devletsiz, özgür bir dünyada yaşamak istiyor olabilir.

Sayıları arttırabilecek bu gerekçelerin hepsi de "vicdani"dir ve genellikle çoğu birarada bulunur. Her durumda, vicdani retçi bu gerekçelerin genel geçer olduğunu taahhüt eder. Yani vicdani retçi; tek bir orduya değil, bütün ordulara karşı olduğunu ve gerekçesi ne olursa olsun hiçbir savaşı desteklemeyeceğini ilan eden birisidir. Vicdani retçi bu tutumuyla, asker kaçaklarından olduğu kadar haklı savaşlar olabileceğini savunan bireylerden de farklı bir noktadadır.

İletişim için;

Tel: 0.232.464 24 92 Faks: 0.232.464 08 42

TERMOELEKTRİK MODÜLLERİ

Supercool AB yüksek performanslı TE soğutma modüllerinde geniş bir ürün serisini piyasaya sürdü. Modüllerin etkinliği $T_h = 25^\circ\text{C}$ 'de maksimum 72°C sıcaklık farkı sunabilmesi. Sonuçta güç gereksinimlerini arttırmadan daha yüksek soğutma gücü elde edilmekte. Modüllerin şekil olarak birçok modeli mevcut. Firma aynı zamanda yine bu yüksek performanslı TE materyali tabanlı, nem korumalı, çok katlı ve merkez delikli tasarımlar da sunmakta.

*Supercool AB
Banahagsgatan 1 A
40120 Göteborg, Sweden
Fax : +46 -31 -247909*

DÜŞÜK VOLTAJLI İŞLEMSEL YÜKSELTEÇLER

National Semiconductors firmasının yeni çıkarttığı düşük voltajlı LMV300 serisi işlemisel yükselteçler (op-amp) adeta elektroninin en temel elemanlarından biri olan bu entegrenin yeniden keşfi anlamını taşıyor. Yeni kuşak işlemisel yükselteçler düşük maliyetli üretimi destekleyen yeni bir tasarım mimarisini ve üretim mantığını beraberinde getiriyor.

İşlemisel yükselteçler oldukça ufak olan boyutları sayesinde (tek çipli model; 2.0x2.1x1.0 mm) işaret kaynaklarına daha yakın yerleştirilebiliyor, bu da tabii ki devremizin işaret/gürültü oranını olumlu yönde etkiliyor. Düşük voltaj tüketmesi ise devrenin toplam güç tüketimini dolayısıyla da portatif aletlerde pil ömrünü olumlu etkiliyor.

*National Semiconductor GmbH,
Livry-Gargan-Str 10, 82256 Fürstfeldbruck, Germany
Tel: +49-8141-350
Fax: +49-8141-351515
<http://www.natsemi.com>*

19" ENDÜSTRİYEL MONİTÖRLER

15'den 45 kHz'e ya da 20'den 60 kHz'e kadar frekans aralığına ihtiyaç duyan görüntüleme sistemleri için CONRAC endüstriyel ortamların ihtiyaçlarını karşılayacak şekilde özel olarak tasarlanmış düşük radyasyonlu 19 inçlik monitörler sunuyor. Son jenerasyonun CRT'ler ve özel odaklama devresiyle, tüm ekranda en küçük ayrıntılarda bile mükemmel görüntülemeyi garantiliyor. Kullanılan en son teknoloji en kötü şartlarda bile uzun görüntüleme ömrü sağlıyor. Güç tüketiminde maksimum 130 W'lık bir düşüş nedeniyle 9519 L PCD konsol veya raflara ek havalandırma gerektirmeksizin monte edilebiliyor. Değişik seçenekler de söz konusu; farklı ekranlarmalar 24 Vdc güç bestemesi, dokunmatik paneller, vb. ve müşteriye özel versiyonlar. CONCRAC 9519 I PCD yüksek gerçekleştirilebilirlik ve uzun ömrü ile birlikte mükemmel görüntü kalitesi sunuyor. CGA ya da VGA görüntüleme gerektiren otomasyon ve kontrol uygulamalarında kullanılabilir.

*Concrac Elektronik GmbH, Industriestr 18,
97990 Weikersheim, Germany
Tel : +49-7934-1010
Fax : +49-7934-101101*

HUKUK DUR DEDİ...

Sosyal bilimlerle uğraşan bilim adamlarının üzerinde hemfikir oldukları ender konulardan biri insanın toplumsal bir varlık olduğudur.

Birlikte yaşamanın başladığı andan itibaren hukuk ortaya çıkmıştır. Çünkü hukuk, insanların birarada yaşamasının standart kurallarını oluşturur. Fransız düşünür Rousseau bu anlamda insanların birarada bulunmalarını bir toplumsal sözleşmeye (konsensus) bağlı olduğunu belirtmiştir. Bu açıdan bakıldığında davalar; toplumun bireyinin, toplum yasaları ile düştüğü anlaşmazlıktır. Zira toplumu yaşayan bir organizma olarak kabul edersek, bireylerin toplumun uzvu oldukları kuşkusuzdur. **Bu durumda dava denilen olay aslında toplumun uzuvlarında meydana gelen rahatsızlık veya hastalıktır.** Dolayısıyla mahkemeler de toplumsal rahatsızlıkları gideren merkezlerdir.

Oylara bu açıdan yaklaştığımızda hukukçuların bir olay hakkındaki mütalaalarının, doktorların hasta olmamak için yapmamız gereken davranışlara ilişkin belirlemelerinden farklı olmadığını görürüz. **Mahkeme kararları ise, toplumun hastalıklı bölümünün tedavisidir.**

Konuyu basitçe ve biraz da tıp ile bağlantı kurarak anlatmaya çalıştık. Tıp, insanların fizyolojik rahatsızlıkları ile ilgilenir. Bu açıdan bakıldığında, fikrimce toplumların fizyolojik rahatsızlıklarıyla ilgilenen hukuk ile amaç yönünden birçok benzerlik taşır. Bu benzerliklerden söz etmiştik.

Zira ülkemizde yöneticilerde bir hukuk anlayışı kaosu var; yargı organlarını her zaman için bir engelleyici olarak görüyorlar. Örneğin bir özelleştirme işleminde **"Danıştay'ın Anayasa Mahkemesi engelini aşmasından"** söz ediyorlar. Aslında ortada engel falan yok, sadece yapılan işlemin hukuksal normlara uygun olup olmadığının denetlenmesi var.

Bugünlerde ülke gündeminde TEDAŞ dağıtım müesseselerinin özelleştirilmesi var. Yapılan görevlendirme işlemi daha başlangıçta birçok sorunla birlikte geldi. Örneğin; İzmir görev bölgesinde **"devletin verdiği sözleri yerine getirmesi gerektiğinden"** söz edilerek ikinci şirketin görevini iptaline dair Bakanlar Kurulu Kararı iptal edildi. Yani ikinci bir şirket daha aynı koşullar ile görevli oldu, yani işlem, daha başlangıçta sorunla doğdu.

Diğer taraftan, örneğin Anayasa Mahkemesi kararlarında elektrik hizmeti ülke bütününe ilgilendiren bir kamu görevi olarak kabul edilmektedir. Bu durumda Anayasa hükmü gereğince bu hizmetlerin; **"bizzat devlet tarafından veya İmtiyaz Sözleşmesi hükümlerine göre özel kişiler tarafından"** yerine getirilmesi gerekir.

İmtiyaz Sözleşmesi, İdare Hukuku'na ilişkin bir sözleşme, yani bu sözleşmenin tarafı olan özel kişi idarenin yerine geçiyor. Dolayısı ile bu özel kişinin serbest piyasa kurallarına göre serbestçe hareket edebilmesi mümkün değil. Zira birçok alanda idarenin yerine

geçiyor olması nedeni ile idare tarafından etkin bir biçimde denetlenmesi ve idarenin bu özel kuruluş üzerinde tam bir hükümlerlik hakkına sahip olması gerekmektedir. Çünkü amaç kazanç sağlanması değil, bir kamu hizmetinin yerine getirilmesidir. Nitekim Anayasa Mahkemesi bu nedenle kararlarında bu şirketlerin yönetimlerinin yabancı ortaklarda olmasını kabul etmemektedir. Keza özel hukuk sözleşmelerinde hakem anlaşması mümkün iken, imtiyaz sözleşmelerinde bu mümkün değildir ve idari yargının denetimine tabidir.

Diğer taraftan rekabet hukuku açısından da birçok sorun yaşanmaktadır. Devlet İhale Kanunu'nda ve Rekabetin Korunmasına Dair Kanun'da piyasada mevcut olan rekabetin korunması, iyi hizmetin sağlanması ve ekonomik fiyatın oluşumu için önemli kabul edilmiştir. Oysa Bakanlık, İzmir ihalesi örneğinde rakip olan iki şirketin birleşmesini özellikle istemiştir. Bu tam bir çelişkidir.

Bu nedenle yapılan işlemlerin Danıştay nezdinde tartışılması gerektiği inancındayız.

ELEKTRİK MÜHENDİSLERİ ODASI ÜYELERİNE FIRSAT !

KURSLARIN SÜRESİ, SINIF MEVCUTLARI VE FİYATLAR

Grup Sayısı	Toplam Saat	Sınıf	Fiyatlarımız	EMO Üyelerine
1. 20 Kişilik	500 Saat (Hafta Sonu)	Lise 3	400.000.000 TL.	320.000.000 TL.
2. 10 Kişilik	500 Saat (Hafta Sonu)	Lise 3	800.000.000 TL.	640.000.000 TL.
3. 20 Kişilik	510 Saat (Hafta İçi)	Lise 3	400.000.000 TL.	320.000.000 TL.
4. 10 Kişilik	510 Saat (Hafta İçi)	Lise 3	800.000.000 TL.	640.000.000 TL.
5. 20 Kişilik	400 Saat (Hafta Sonu)	Lise 3	320.000.000 TL.	275.000.000 TL.
6. 10 Kişilik	400 Saat (Hafta Sonu)	Lise 3	640.000.000 TL.	560.000.000 TL.
7. 20 Kişilik	200 Saat (Hafta Sonu)	Lise 2	160.000.000 TL.	145.000.000 TL.
8. 10 Kişilik	200 Saat (Hafta Sonu)	Lise 2	320.000.000 TL.	275.000.000 TL.
9. 20 Kişilik	300 Saat (Hafta Sonu)	Lise 2	240.000.000 TL.	200.000.000 TL.
10. 20 Kişilik	153 Saat (Hafta Sonu)	Lise 1	122.400.000 TL.	104.000.000 TL.

UYGULAMA VE TAAHHÜTLERİMİZ

1. Ücretler 10 taksit bölünebilir.
2. Peşin ödemelerde ayrıca %15 indirim yapılır.
3. Fiyatlarımız 1 öğretim yılı süresince değişmeyecektir.

Özel Yön VİZYON Dershaneleri

Kıbrıs Şehitleri Cad. 1479 Sok. No:9 Alsancak - İZMİR
Tel : 0.232.463 72 02 Fax: 0.232.463 72 21

MİLLİYET VE VIAGRA

Erken seçim kararları, af, M.Ağar'ın düğünü, memur maaş zamları derken, gündem Milliyet tarafından belirlendi; Refik Erduran'ın Viagra'lı Amerika macerası. Aydın Doğan tarafından görevlendirilen Erduran'ın günlüğü şöyle;

Davul zurna eşliğinde havaalanına getirilen Erduran, Milliyet çalışanlarınca sırtına yumruk vurularak uçağa bindirildi. Güneri Cıvaoğlu "oğlan bizim kız bizim" diye bağırarak havaya silah sıkınca Aydın Doğan'dan tokat yedi. Görevini yüzakıyla yerine getiren Erduran, iki gün sonra yurda döndü. Ancak gazete kafeteryasında Duygu Asena'yı kıştırıp, imam nikahı vaadiyle yakınlık kurmaya çalışınca Medya Plaza'nın güvenlik birimlerince aranmaya başlandı.

Erduran deneyimini anlattığı yazı dizisini saklandığı yerden gazeteye faksladı. Dizi büyük sansasyon yaratırken, gazete tirajını ikiye katladı.

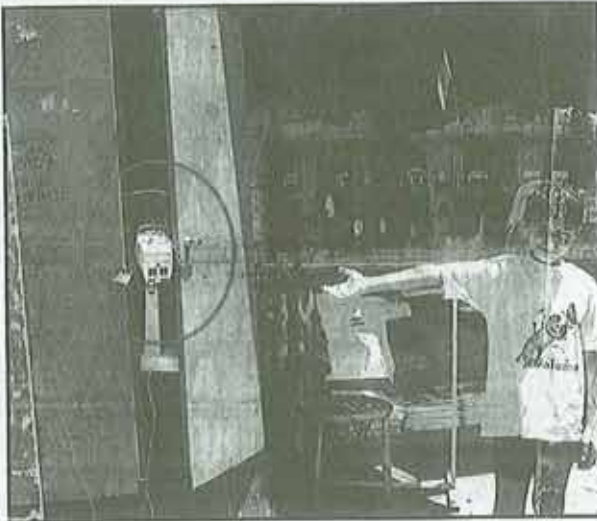
Erduran'ın Taha Akyol ve Metin Aşık'ı sık sık telefonla sesini değiştirerek taciz etmesi Milliyet ailesinin sabrını taşırınca Hasan Pulur soruna çözüm bulmak amacıyla toplanan paralarla birlikte Laleli ve Aksaray yollarına düştü. Ancak Pulur'un paralarla birlikte Moldovya'ya kaçması herkesi derinden sarstı.

Neyse ki Viagra etkisini yavaş yavaş kaybetmeye, Erduran normalleşmeye, gazete tirajı yanya inmeye başladı.

Artık herşey normal.

"TEK'i sevelim, koruyalım"

Hakkında Aydın İdare Mahkemesi tarafından verilen kapatma kararı Danıştay 6.Dairesi tarafından onaylanan ve kapatılması gereken Kemerköy Termik Santrali'ne önümüzdeki ay 40 adet "koruma ve güvenlik" görevlisi alınacak. Yapılan duyuru, adayların yazılı ve "sözlü" iki sınavdan geçirileceği, yapılmayan duyuru ise kontenjanların "Ankara'dan" verilen isimlerle dolduğu yolunda. TEDAŞ ve TEAŞ, hizmet gereği teknik eleman isdihdamını arttırmaya çalışması gerekirken (Refah-Yol döneminde 500'e yakın güvenlik görevlisi alındığını hatırlayın) koruma görevlisi olarak artık "korunması" gereken bitirilmiş bir kurum olduğunu da itiraf etmiş olmuyor mu?

HAYVAN SALDIRILARI, ARTTI

Geçtiğimiz günlerde İzmir'de hayvanat bahçesinde yaşanan bir olay "hayvan" sözünü yanlış kullanmakta olduğumuzu belgeledi. Kendi halinde yüzen su aygırına parke taşları ve demir çubuklarla saldırılar diğer hayvanlara da jiletli sandviç, zehirli yiyecek verdiler.

O halde başlıktaki virgülün yerini bir öteleyip şöyle okumak daha doğru olacak. **HAYVAN, SALDIRILARI ARTTI**

GÖÇMEN KUŞLAR GERİ DÖNDÜ

Ülkücü babalar yurda dönüyor ya da döndürülüyor.

İlk gençliklerini ve pratiklerini çok sevdiği ülkelerinde yaptıktan sonra yurtdışına gitmişlerdi. Orada memleket hasretinden sarardılar, soldular. Hepsinde şeker, yüksek tansiyon, kalp rahatsızlıkları falan var, hepsi hasta.

Şimdi emeklilik günlerini ülkelerinde geçirmek istiyorlar. Yalnız bazı sorunlar var. Sedat Peker asker kaçağı çıktı. Bu milliyetçi mafya lideri "en büyük asker bizim asker" demiş ama askerlik yapmamış, üstelik çürük raporu alırken uyuşturucu bağımlısı olduğunu söylemiş.

Bu ülkede asker ya da kanun kaçağı olunmadan milliyetçi olunmuyor mu yahu!

HABERLER... HABERLER... HABERLER...

-Clinton itiraf etti; "Tamam stajyerle ilişkim oldu... Ama hiç zevk almadım."

-Yenilikçi Tayyip, Efes Pilsen basketbol takımı onuruna dikilen "Koraç Kupası" anıtını içki kadehine benzediği gerekçesi ile yerinden söktürdü.

-TEFAL firmasının faaliyetlerine son verildi. DGM tarafından yapılan açıklamada söz konusu firmanın reklamlarında "sen herşeyi düşünürsün" diyerek düşünce suçu işleme temayülü gösterdiği açıklandı.

-İstanbul ve İzmir Dükalık'ları girişlerde vize istiyor. Özfatura vize uygulayan Almanya ve Fransa'ya atıp tutarken, kent kültürü ve kentli bilinci yaratmak yerine tek suçu şehre kendisinden sonra gelmek olanları Dükalığına sokmuyor.

-İzelman'dan sonra İzulaş Müdürü de MHP'li olduğunu açıkladı. Büyükşehir Belediyesi'nde DYP'li bir bürokrat var mı merak ediliyor.